

A jegybankok képzési és oktatási tevékenységei

Az MNB külföldi kapcsolattartó irodái által
vizsgált relációkban

2015. április

Készítette:

Tartalom

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK	4
KÖZEL-KELET	4
LATIN-AMERIKA	5
FRANCIAORSZÁG.....	5
NÉMETORSZÁG	6
OLASZORSZÁG.....	6
AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK	8
1. Federal Reserve	8
Webes szimulátor program segítségével a jegybank elnökének székébe ülve modellezhet döntéseket és szerezhetsz ismereteket a központi bank működéséről.....	8
2. Federal Reserve Bank of Philadelphia	8
3. Federal Reserve Bank of Dallas	9
4. Federal Reserve Bank of Kansas City	9
5. Federal Reserve Bank of Chicago	10
6. Federal Reserve Bank of New York.....	10
7. Federal Reserve Bank of St. Louis.....	11
8. Federal Reserve Bank of Boston.....	11
9. Federal Reserve Bank of Atlanta.....	12
LATIN-AMERIKA	13
1. A jegybankok szerepe az általános pénzügyi oktatásban	13
1.1. LATIN-AMERIKAI KÖRKÉP	13
1.2. ARGENTÍNA.....	14
1.3. BRAZÍLIA.....	14
1.4. MEXIKÓ	15
2. A jegybankok belső képzési rendszere.....	16
2.1. ARGENTÍNA – BANCO CENTRAL DE LA REPÚBLICA ARGENTINA.....	16
2.2. BRAZÍLIA – BANCO CENTRAL DO BRASIL	16
2.3. MEXIKÓ – BANCO DE MÉXICO.....	18
EGYESÜLT ARAB EMÍRSÉGEK	19
1. EMIRATES INSTITUTION FOR BANKING AND FINANCIAL STUDIES (EIBFS)	19
2. UAE BANKS FEDERATION	20
LIBANON	21
1. A LIBANONI JEGYBANK NEMZETI PÉNZÜGYI KÉPZÉSI KAMPÁNYA.....	21
1.1. TOVÁBBKÉPZÉSI TÉMAKÖRÖK.....	21
INTÉZMÉNYES TOVÁBBKÉPZÉSEK 1966 ÉS 2010 KÖZÖTT	22
A TOVÁBBKÉPZÉSEK MEGOSZTÁSA SZÉKTORONKÉNT.....	23
1.2. EGYETEMI DIÁKOK KÉPZÉSE A LIBANONI KÖZPONTI BANKBAN	23
A PÉNZÜGYI MŰVELTSÉGHEZ SZÜKSÉGES	23
1.3. A NEMZETI PÉNZÜGYI KAMPÁNY.....	23
1.4. A LIBANONI NEMZETI PÉNZÜGYI KÉPZÉSI KAMPÁNY FONTOSSÁGA.....	24
1.5. A LIBANONI NEMZETI BANK SZEREPE A PÉNZÜGYI OKTATÁSI KAMPÁNYBAN	24

1.6. MUNKAFÁZISOK	24
2. A BANKSZÖVETSÉG OKTATÁSI PROGRAMJA	25
Oktatási Program 2015	25
3. INSTITUT DES FINANCES DE BASIL FULEIHAN	25
4. NEVES EGYETEMEK LIBANONBAN	26
4.1. UNIVERSITÉ SAINT-JOSEPH	26
4.2. AMERICAN UNIVERSITY OF BEIRUT	27
FRANCIAORSZÁG	28
1. Francia Nemzeti Bank „tanszéke” a PSE – Francia Gazdasági Főiskolán	28
2. „A pénz és a gazdaság városa” projekt	29
3. Együtműködések a felsőoktatási szférával és az oktatási műhelyekkel	31
4. Melléklet: Társadalmi felelősség vállalás – Francia Nemzeti Bank	32
NÉMETORSZÁG	33
1. A Bundesbank képzési tevékenységének elemei	33
1.1. TECHNIKAI JEGYBANKI EGYÜTMŰKÖDÉS	33
1.2. A BUNDESBANK FŐISKOLÁJÁNAK TEVÉKENYSÉGE	38
1.3. OKTATÁSI ANYAGOK ISKOLÁK SZÁMÁRA, EGYÉB TÁJÉKOZTATÓ TEVÉKENYSÉG	39
OLASZORSZÁG	41
1. Technikai jegybanki együttműködés	41
1.1. NEMZETKÖZI SEMINÁRIUMOK ÉS WORKSHOPOK	41
1.2. TÖBBOLDALÚ KAPACITÁSBŐVÍTÉSI KEZDEMÉNYEZÉSEK	42
1.3. KÉTOLDALÚ PROGRAMOK	42
2. Oktatási és tájékoztató anyagok a lakosság számára	43
2.1. NYOMTATOTT ANYAGOK	43
2.2. A RAI KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL KÉSZÍTETT VIDEÓS ANYAGOK	43
2.3. A BANCA D’ITALIA ONLINE JELENLÉTE	44
3. Oktatási intézményekkel való együttműködés	44
3.1. ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLAI PÉNZÜGYI KÉPZÉSI PROGRAM	44
3.2. FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEKEL VALÓ EGYÜTMŰKÖDÉS	45
4. Források és csatolmányok	46

Vezetői összefoglaló

Az elemzés az MNB külföldi irodái által lefedett térségekben vizsgálja a jegybankok pénzügyi oktatási tevékenységét, illetve ahol a rendelkezésre álló, szabad felhasználású információk lehetővé teszik, saját, belső képzési rendszerének szervezeti hátterét.

A vizsgált régiók között szerepel Európa – ezen belül Franciaország, Németország és Olaszország –, a Közel-Kelet – az Egyesült Arab Emírségek és Libanon példáját bemutató –, Észak-Amerika – a FED programjaira koncentrálva –, valamint Latin-Amerika – ezen belül pedig három legnagyobb gazdasága: Argentína, Brazília és Mexikó.

A vizsgált országok többségének tekintetében elmondható, hogy a központi bankok jelentős kezdeményező és végrehajtó szerepet vállalnak az általános pénzügyi műveltség terjesztésében, s számos esetben a lakosság legfiatalabb korosztályait is bevonják az egyes programokba. Az egyes belső, jegybanki képzések és az azok köré szerveződő intézményi erőforrások és keretrendszer átláthatósága már jelentősen korlátozott a legtöbb vizsgált ország esetében, míg például Brazília vagy Németország esetében részletes betekintés nyerhető az egyes jegybankok saját képzési rendszerébe.

Amerikai Egyesült Államok

Az amerikai regionális jegybankok aktív szerepet játszanak a lakosság közgazdasági és pénzügyi oktatásában. A FED társadalmi felelősségvállalása részeként oktatási anyagokat biztosít óvodások, általános iskolások, gimnazisták, egyetemi hallgatók és tanáraik számára egyaránt. Az oktatási anyagok nagy része személyes pénzügyek témájú, céljuk a teljes amerikai lakosság pénzügyi tudatosságának fejlesztése. Belső oktatási programokról kevés nyilvános információ áll rendelkezésünkre, ám a chicagói FED STREAM programja kapcsán érdemes megemlíteni, hogy a bank komoly hangsúlyt fektet alkalmazottjaik informatikai továbbképzésére.

Közel-Kelet

A Közel-Kelet államait tekintve szembevetendő, hogy a központi bankok szerepe az alapfunkciókon felül különböző képet mutat. Az olajmonarchiákban (Emirátusok, Katar, Kuvait, Szaúd-Arábia, Bahrein és Omán) erős központi hatalmi szervezeti felépítés és teljes összhang jellemzi a központi bankok és az uralkodó monarchiák közötti kapcsolatot.

Libanonban nyugati mintájú, demokratikus szabályok szerinti teljesen független jegybanki tevékenység folyik igen erős és hatékony gazdasági érdekérvényesítéssel és nagy társadalmi elismertséggel, mind a politikai hatalom és a gazdasági – pénzügyi szereplők, mind a lakosság részére. Ugyanakkor minden esetben kettéválik a képzések jellege. Minden jegybank rendelkezik Oktatási Osztállyal, amely a belső továbbképzéseket szervezi és koordinálja, valamint egyes esetekben felelős egy társadalmi pénzügyi ismeretterjesztő tevékenységért. A képzett jegybanki munkaerő utánpótlása külső, igen jelentős és nagy múltú (regionális) egyetemi és kutató központok által biztosított, speciális közgazdász és bankárképző intézmények által.

Latin-Amerika

A latin-amerikai jegybankok jelentős szerepet vállalnak az általános pénzügyi, közgazdaságtani ismeretek terjesztésében, az ahhoz kapcsolódó iskolarendszerű oktatásban, amelynek szükségességét elsősorban az elmúlt években megerősödött középosztály helyzetének konszolidációjával indokolják. Emellett fontos eszközként tekintenek rá a szegénység és a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklését célzó politikákban. Az országos programok mellett regionális kezdeményezések is születtek az elmúlt években: a nemzetközi együttműködésnek a kétoldalú partnerségek mellett a Latin-amerikai Monetáris Tanulmányok Központja (Centro de Estudios Monetarios Latinoamericanos – CEMLA) biztosít keretet, ahol az egyes témákat különböző munkacsoportokban¹ tárgyalják a tagállamok.

A jegybanki „belső” képzések szervezéséről általában az egyes központi bankok személyzeti osztályai gondoskodnak. Jegybanki „egyetemről” a térség vizsgált országai között Brazília esetében beszélhetünk, illetve korábban Mexikóban volt példa hasonlóra, amelynek szerepe, háttere azonban mára átalakult.

Franciaország

A Francia Nemzeti Bank aktívan részt vesz a pénzügyi tudás terjesztésében; különböző kezdeményezéseinek köszönhetően minden korosztály közelebb kerülhet a gazdasági- és pénzügyi fogalmakhoz, ismeretekhez. A Banque de France fontos együttműködő partnere a PSE Gazdasági Főiskola, ahol előadásokon és workshopokon keresztül nemcsak a monetáris politikai, hanem más (nemzetközi) pénzügyi témákat is megismerhetnek a résztvevők.

A Banque de France az egyetemisták mellett, a fiatalabb célközönségre, az általános- és középiskolásokra is gondol, a lassan 4 éve elkezdett „Cité de l'Économie et de la monnaie” nevű projekt által. A hiánypótló kezdeményezés lényege, hogy az iskolások számára érthető módon magyarázza el és mutassa be a gazdaság és a pénzügyek világát, és ezáltal elősegítse a pénzügyi tudatosság kialakulását a felnövő generáció tagjai között. A kezdeményezés keretében számos szervezettel kötött együttműködési megállapodást a bank és 2018-ra tervezi megnyitni – az előbbi projekt végeredményeként- a több mint 2000 négyzetméteren elhelyezkedő kiállítást, mely interaktív formában hozza közel a pénzügyek világát a nagyközönség számára.

Az Nemzeti Bank a fentiekén túl minden francia régióban oktatási központok létrehozását tervezi valamint partnerségi együttműködést a helyi közép-és felsőoktatási intézményekkel. A néhány régióban már meglévő oktatási műhelyeket a Banque de France munkatársai vezetik, ahol gazdasági- és pénzügyi elméletekről valamint a mindennapi életünket befolyásoló pénzügyi témákról tartanak előadásokat.

¹ <http://www.cemla.org/reuniones.html>

Németország

A Bundesbank kiterjedt képzési és oktatási tevékenységet folytat, amely három fő elemből áll: i) a Technikai Jegybanki Együtműködés keretein belül kurzusok szervezése, szakértők kiküldése, tanulmányi látogatások szervezése; ii) a Bundesbank főiskoláján szakmai utánpótlás képzése; iii) tájékoztató és tanulmányi anyagok létrehozása

A Bundesbank 2015-ben is számos, díjmentes továbbképzést és workshopot biztosít jegybanki dolgozóknak. Az előadássorozat felöleli az összes klasszikus jegybanki tevékenységet és külön hangsúlyt fektet a modern kor kihívásaira. A programokon általában 15-20 ország jegybanki dolgozói képviseltetik magukat, így az MNB munkatársai nem csak szakmailag profitálhatnak sokat a rendezvényből, hanem rendkívül értékes kapcsolati rendszert építhetnek ki.

A Bundesbank főiskolája (Hochschule der Deutschen Bundesbank) 1980 óta képzésként az utánpótlást a jegybank és a pénzügyi felügyeletet ellátó hatóság számára. A főiskola hároméves duális bachelor szintű képzést nyújt központi banki tanulmányokban. A képzés gyakorlatorientált, a 22 hónapos elméleti képzés mellé összességében 12 hónapos gyakorlati időszak társul. A képzés ideje alatt a hallgatók juttatásban is részesülnek, amely alapesetben 1100 euró havonta.

A Deutsche Bundesbank és vezetése évek óta elsősorú célként tekint a jegybanki világra, az euró, mint pénznem és az infláció ismereteinek és működésének minél szélesebb körben történő ismertetését. Ennek jegyében már a felső tagozatos általános iskolás korosztály számára kidolgozott, ingyenesen hozzáférhető tananyagokkal igyekszik támogatni az oktatási intézmények programját, valamint a tanárok bevonásával és továbbképzésével kívánja hatékonyabbá tenni az oktatást. Mindemellett ismeretterjesztő anyagokkal tájékoztatja az állampolgárokat a jegybank feladatairól és működéséről.

Olaszország

A Banca d'Italia (Bankitalia) évtizedek óta végez képzési-oktatási tevékenységet. Ezeket a képzési tevékenységeket célcsoportok alapján három kategóriába lehet osztani:

- nemzetközi, technikai együttműködés más jegybankokkal
- általános tájékoztató anyagok készítése a lakosság számára
- az oktatási rendszer keretében folyó pénzügyi képzések támogatása

A Banca d'Italia a kilencvenes évek elejétől fogva foglalkozik képzések szervezésével és tanácsadással a feltörekvő országokban működő, hasonló intézmények számára, ezzel hozzájárulva az intézményi kapacitás megerősítéséhez, ezáltal támogatva a nemzetközi pénzügyi stabilitást. Ezek a technikai jegybank együttműködések angol nyelvű, két-három napos workshopok, illetve szemináriumok, amelyeket Rómában, az olasz jegybank székhelyén szerveznek. 2015-ben is számos ilyen szemináriumra és workshopra kerül sor, például júliusban az alábbi témában: „Banca d'Italia's Experience in Managing Operational Risks”.

Emellett léteznek még többoldalú, kapacitásbővítési együttműködések, úgynevezett „Twinning programok”. A Bankitalia projektvezető szerepet vállalt az Albán Jegybank Twinning programjában.

A Bankitalia fontos feladatának tartja a lakosság és a fiatalok ismereteinek folyamatos bővítését az alábbi témakörökben: a jegybank szerepe, az euró, mint pénznem, általános pénzügyi ismeretek, banki szolgáltatások. Ennek jegyében ismeretterjesztő anyagokkal tájékoztatja az állampolgárokat a

jegybank feladatairól és működéséről nyomtatható (pdf) és videó formátumban a honlapján és Youtube csatornáján keresztül.

A Bankitalia és az Oktatási Minisztérium 2007 óta közösen működtet az úgynevezett Pénzügyi Oktatás projektet, amely egy közgazdasági témájú oktatási program az általános és középiskolás diákok részére, amelyben az elmúlt tanévben negyvenezer diák vett részt.

A Banca d'Italianak nincs az általános és középiskolákhoz hasonló, átfogó felsőoktatási intézményekkel való együttműködési programja, de a jegybank szakértői gyakran szerepelnek vendégelőadóként az olasz egyetemek közgazdasági karain, például a milánói SDA Bocconi-n vagy az Università Cattolica-n és a LUISS Egyetemen Rómában. Emellett minden évben három témában írnak ki posztgraduális ösztöndíjakat az alábbi három témában: politikai gazdaságtan és gazdaságpolitika; matematika, statisztika és ökonometria; összefüggések a gazdasági növekedés és a jogrend között.

Amerikai Egyesült Államok

1. Federal Reserve²

A FED oktatási/ismerterjesztési tevékenysége elsősorban online, e-learning alapú programokat kínál (i) célközönség/korcsoport valamint (ii) tematika szerint strukturálva. A web-alapú alkalmazások, videók, interaktív és szimulációs játékok mellett programnaptárjukban edukációs napok, workshopok és jegybanki látogatások is szerepelnek.

Céljuk: A FED elkötelezett a tanárok, diákok és a lakosság minőségi ismeretanyaggal történő ellátása iránt annak érdekében, hogy elősegítse a gazdaság és a jegybank jelentőségének megértését.

Eszközök:

- oktatási tervek korosztály és témakör szerint strukturálva;
- játékok, kvízek;
- interaktív alkalmazások;
- publikációk közzététele.

Webes szimulátor program segítségével a felhasználó a jegybank elnökének székébe ülve modellezhet döntéseket és szerezhethet ismereteket a központi bank működéséről.³

2. Federal Reserve Bank of Philadelphia⁴

Eszközök:

- **„The Federal Reserve and You”**: ingyenesen elérhető videók, amelyeknek fejezetei végigvezetik a diákokat a központi bank céljain, funkcióin és eszközein, ezzel egy időben bemutatva a pénz, a bankrendszer és a központi bank történetét.
- .pdf alapú kiadványok, amelyek az amerikai jegybankrendszer történetét mutatják be:
 - „The Second Bank of the United States: A Chapter in the History of Central Banking”
 - **„Benjamin Franklin and the Birth of a Paper Money Economy”**
- **„A Day in the Life of the FOMC”**: kifejezetten az Amerikai Monetáris Tanács, az FOMC működését bemutató oldal.
- **„History of Central Banking”**: az amerikai jegybankrendszer történetét bemutató oldal.
- **„Intersections”**: a regionális jegybank rendszeresen megjelenő hírlevele, amely oktatási anyagokat és naprakész információkat tartalmaz a jegybank programjairól.
- **„Keys to Financial Success”**: átfogó középiskolai program elsősorban a személyes pénzügyek területére koncentrált, weben elérhető, videó alapú tartalmakkal.

² <http://www.federalreserve.gov/aboutthefed/educational-tools/default.htm>

³ <http://sffed-education.org/chairman/>

⁴ <http://www.philadelphiafed.org/education/>

- **„Lesson Plans”**: óravázlatok, amelyek a személyes pénzügyek és gazdasági témák oktatásában segítik a tanárokat.
- **„Money In Colonial Times”**: az amerikai pénz történetét bemutató oldal.
- **„Symbols on American Money”**: kifejezetten az amerikai bankókon megjelenő szimbólumok bemutatására specializált, interneten is elérhető, pdf-alapú kiadvány.

3. Federal Reserve Bank of Dallas⁵

A dallasi FED oktatási programjának célja az amerikai állampolgárok pénzügyi ismereteinek bővítése. Oktatási tevékenységük fókuszában a személyes pénzügyi ismeretek állnak.

Céljuk: A közösségek erősítése az oktatás eszközeinek felhasználásával állami és nemzeti szinten egyaránt, valamint a világgazdaságon belüli integráció ösztönzése a közgazdasági tudatosság fejlesztése által.

Célcsoport: Oktatók, közösségi és üzleti csoportok, szakmai egyesületek.

Eszközök:

- **„Building Wealth”**: személyes pénzügyi oktatási anyag, amely felkészíti a felhasználót vagyonával történő tudatos gazdálkodásra.
- **Fizetési kalkulátor**: olyan alkalmazás, amely különböző hitelek törlesztő részleteit és esedékességeinek időpontját számítja ki.
- Különböző **ösztöndíjak**.
- Ingyenes **kiállítások**.

4. Federal Reserve Bank of Kansas City⁶

Széles körben kínál oktatási anyagot tanárok, bankárok és fogyasztók számára egyaránt. Oktatási tevékenységük a személyes pénzügyek területén kívül általános közgazdasági ismeretek bővítésével is foglalkozik.

Céljuk: Valamennyi gazdasági szereplő támogatása, annak érdekében, hogy felelős pénzügyi és gazdasági döntéseket tudjanak hozni magán- és üzleti életük területén egyaránt.

Célcsoport: Óvodai pedagógusok, általános iskolai tanárok, bankárok, pénzügyi termékek fogyasztói.

Eszközök:

- 0-5 éves gyerekek számára pénzügyi témájú **mesekönyvek**
- **„Map your community”** nevű alkalmazás, amely a régiót kisebb területekre, városokra bontva szolgál közgazdasági adatokkal

⁵ <http://www.dallasfed.org/educate.cfm>

⁶ <https://www.kansascityfed.org/education/#main>

- „**Shred Challenge**” éves diákverseny, mely során a résztvevők pénzügyi és közgazdasági ismereteik alapján mérettetnek meg
- Bankárok és a pénzügyi termékek fogyasztói számára készült oktatási anyagok, tájékoztató kiadványok

5. Federal Reserve Bank of Chicago⁷

Legjelentősebb programja a STREAM, amelynek célja az információs technológia és a közgazdaságtan közötti tudásszakadék csökkentése.

Eszközök:

- **STREAM-program:** Az információs technológia folyamatos fejlődése miatt a felügyeleti szervek közgazdasági és az IT ismeretek közötti szakadék folyamatosan tágul. A STREAM-program keretein belül a chicagói FED célja a felügyeleti szervek alkalmazottjainak információs technológiai továbbképzése.
- **Pénzmúzeum**
- „**Money Smart Week**”: a chicagói FED által szervezett rendezvény, amelynek célja a pénzügyi tudatosság népszerűsítése.
- Tanulmányi **diákversenyek**

6. Federal Reserve Bank of New York⁸

A New York-i FED sokszínű oktatási programmal rendelkezik, amely tartalmaz több fajta tanulmányi versenyt, különböző könyvajánlókat, kiadványokat, illetve szimpóziumokat.

Célcsoport: Általános-és középiskolások, egyetemisták és tanáraik, kis- és középvállalkozások, háztartások.

Eszközök:

- „**High School Fed Challenge**”: tanulmányi csapatverseny, amelynek során középiskolások a monetáris döntéshozók szerepében mérettetnek meg.
- „**Math X Economics**”: matematikai diákverseny, melynek célja a közgazdaságtan népszerűsítése a tehetséges középiskolások körében.
- „**College Fed Challenge**”: tanulmányi csapatverseny egyetemisták számára.
- **Könyvajánló:** egyetemi tanárok számára, szakmai alapon összeállított videó ajánlók, amelyekben a New York-i FED szakemberei mutatják be a kiadványokat.
- **Szimpóziumok:** egyetemi tanárok részére szervezett konzultációk, amelyek lehetőséget kínálnak a monetáris politikával kapcsolatos kérdések megvitatására.

⁷ <https://www.chicagofed.org/education/index>

⁸ <http://www.newyorkfed.org/outreach-and-education/>

7. Federal Reserve Bank of St. Louis⁹

Az iskolás korosztály számára korcsoportos bontásban kínál pénzügyi oktatóanyagokat. Külön részterület fókuszál a lakosság tájékoztatására, ismereteinek bővítésére. Jellemzően online oktatási kurzusokat, interneten keresztül, regisztrációt követően elérhető videó anyagokat kínál.

Econ Lowdown Online Learning¹⁰

Általános-, közép-és felsőoktatási intézmények diákjai számára kínál interaktív programokat és online kurzusokat korcsoportonkénti bontásban.

A Chair for My Mother¹¹

Többféle formátumban (könyv, .pdf, alkalmazás okos eszközökre) elérhető oktatóanyag a legkisebbek számára. A kiadvány karakterei arra tanítják a gyerekeket, hogy mindenkor bevételüknek egy részét megtakarítsák. Ezzel egy időben bemutatják a megtakarítás különböző lehetőségeit valamint azt is, hogy milyen eszközeik vannak megtakarítási célok elérésének.

Abraham Lincoln és az ötdolláros bankó¹²

Általános iskolás diákok számára hirdett program, amelyben nemcsak Abraham Lincoln elnök vezetésének karakterisztikájáról, hanem az amerikai bankjegyekről szóló ismereteket is szereznek. A program történelmi és közgazdasági ismereteket egyaránt fejleszt.

8. Federal Reserve Bank of Boston¹³

Céljuk: A lakosság pénzügyi ismereteinek javítása, a gazdasági sikerek eléréséhez és a régió gazdasági növekedéséhez való hozzájárulás.

Fókusz: A pénzügyi oktatás fontosságának felismerése keretében együttműködés tanárokkal, szakemberekkel és intézményekkel a diákok pénzügyi kepeségeinek fejlesztésében.

Eszközök:

- kutatási és politikai tervek készítése;
- rendezvények szervezése bevált gyakorlatok és stratégiák tudatosítására;
- web-alapú játékok és publikációk;
- szakmai fejlesztést biztosító workshopok tanárok és a pénzügyi ismeretterjesztést gyakorlók számára;
- kapacitásjavító tréningek közösségi szervezetek számára.

Financial Capabilities Group (FCG)¹⁴ A bostoni FED elkötelezett a helyi lakosok oktatása mellett. Tevékenységeit kifejezetten a New England-i lakosságra fókuszálva fejti ki. Kutatásokat végez és analizál, szakembereket és érdekelt csoportokat csatornáz össze, együttműködik helyi bankokkal, felsőoktatási intézményekkel és helyi nonprofit szervezetekkel.

⁹ <https://www.stlouisfed.org/education>

¹⁰ <https://www.stlouisfed.org/education/econ-lowdown-online-learning>

¹¹ <https://www.stlouisfed.org/education/a-chair-for-my-mother>

¹² <https://www.stlouisfed.org/education/abraham-lincoln-and-the-5-dollar-note>

¹³ <http://www.bostonfed.org/education/>

¹⁴ <http://www.bostonfed.org/education/financial-capabilities/index.htm>

9. Federal Reserve Bank of Atlanta¹⁵

Céljuk: A fiatalok gazdasági és pénzügyi műveltségének javítása, hatékony oktatási programok nyújtása, egyéb források biztosítása tanárok és 6-12 évfolyamos diákok számára.

Fókusz: Elsősorban a tanárokra, a pénzügyi gazdasági ismeretterjesztésben résztvevő szakemberekre koncentrálni, de kínálnak programokat közvetlenül diákok számára is.

Eszközök:

- **Classroom Economist:** videó és PowerPoint tartalmakat kínáló program, amelyet azért fejlesztettek ki, hogy bővítse a tanárok gazdasági és monetáris ismereteit. Bemutatóleckéket és oktatási ötleteket tartalmaz, ezzel segítve a tanárok munkáját abban, hogy a gazdasági tananyagot közelebb hozzák a diákok érdeklődéséhez.
- **Econ lowdown:** Federal Reserve Bank of St. Louis díjnyertes programja, amely interaktív órákat, online kurzusokat kínál a diákok számára azzal a céllal, hogy közelebb hozza mindennapi életükhöz a közgazdaságtant.
- **Extra Credit:** online hírlevél, amely a tanárok munkáját kívánja segíteni azzal, hogy friss, naprakész információkat nyújt gazdaságról és személyes pénzügyekről. Ezen kívül óravázlatokat, óravezetési ötleteket ad, amelyek felhasználhatóak az iskolákban. Évente hatszor jelenik meg, minden kiadványa naptárat tartalmaz a következő továbbképzési időpontokról, és egyéb releváns oktatási eseményekről.
- **The Fed Explained:** egy helyen tartalmaz minden információt, amelyet az amerikai jegybankrendszerrel és a gazdaság alapjairól tudni érdemes.
- **Katrina's Classroom: Teaching Money Skills for Life:** négy részből álló tantervi egység, amelyet személyes pénzügyekkel középiskolai oktatására alakítottak ki.
- **Lessons & Activities:** szintén díjnyertes oldal, amely óravázlatokat és praktikus gyakorlati ötleteket tartalmaz gazdasági, személyes pénzügyi ismeretek oktatásához.
- **Monetary Policy: Part Art, Part Science:** ingyenes videó sorozat az alapkamat meghatározásáról.
- **Page One Economics:** Federal Reserve Bank of St. Louis hírlevele.

¹⁵ <https://www.frbatlanta.org/education.aspx>

Latin-Amerika

1. A jegybankok szerepe az általános pénzügyi oktatásban

1.1. Latin-amerikai körkép

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) 2013-ban mérte fel a **latin-amerikai és karibi országok pénzügyi oktatásának helyzetét és jövőbeli kilátásait**. A többek között a Latin-amerikai Fejlesztési Bank és a kolumbiai jegybank együttműködésében készült elemzés¹⁶ megállapította, hogy az elmúlt évtizedben elért makrogazdasági stabilitás és növekedés lehetővé tette, hogy a térség államai olyan közpolitikákra is figyelmet fordítsanak, amelyek a **pénzügyi oktatás, a társadalmi bevonás és a társadalmi tőke fejlesztésének egymást kiegészítő jellegére** építenek. Az utóbbi években egyre több olyan (jegy)banki program indult, amely a feltörekvő középosztály pénzügyi ismereteinek bővítését célozta a családi kassza és a befektetések hatékonyabb kezelése érdekében, valamint a szegénység és egyenlőtlenség csökkentésére.

Az OECD és a Latin-amerikai Központi Bankok Szövetsége keretében működő **Latin-amerikai Monetáris Tanulmányok Központja** (Centro de Estudios Monetarios Latinoamericanos – CEMLA)¹⁷ 2012-ben kötött megállapodást a pénzügyi oktatásra vonatkozó politikában való együttműködés ösztönzése, a jó gyakorlatok megosztása és a közös kutatások elmélyítése érdekében. Számos országban – például Argentínában, Brazíliában, Kolumbiában, Mexikóban és Peruban – **nemzeti stratégiát** dolgoztak ki, amelyekben többnyire a jegybankok is részt vesznek, azonban különböző minőségben, ugyanis kormányzati stratégia lévén – főként a szövetségi államformájú országokban – általában a pénzügyminisztérium és annak háttérintézményei tartoznak a programok fő stakeholderei közé. Azonban amennyiben nem a nemzeti stratégiákat vesszük figyelembe, hanem a megvalósult programokat, akkor **a központi bankok jóval jelentősebb szerepe rajzolódik ki: az OECD által készített kutatás szerint, a vizsgált országok 94 százalékában a jegybank volt a már létező pénzügyi oktatási programok fő támogatója**. Főként azokban az államokban, ahol még nem készült nemzeti stratégia, illetve nem rendelkezik jogszabály arról, hogy a pénzügyi oktatás mely állami szerv vagy intézmény jogkörébe tartozik. Az alap- és középfokú oktatásban folyó pénzügyi oktatási programok tekintetében is meghaladja a 80 százalékot a központi bank által támogatott projektek aránya.

¹⁶ García, N., Grifoni, A., Lopez, J.C. and Mejía, D., (2013): "Financial Education in Latin America and the Caribbean: Rationale, Overview and Way Forward", OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions, No.33, OECD Publishing <http://www.oecd.org/finance/wp33finedulac.pdf>

¹⁷ <http://www.cemla.org/>

1.2. Argentína

Az **Argentín Köztársaság Központi Bank** (Banco Central de la República Argentina – BCRA) alapokmányának („Carta Orgánica”) 42. cikke¹⁸ rendelkezik a bank pénzügyi oktatási szerepéről, amelyet a „**Banco Central Educa**”¹⁹ (a „Központi Bank Oktat”) nevű kezdeményezésén keresztül valósít meg, elsősorban a társadalmi bevonás elősegítése céljából. Az argentin jegybank négy fő területre koncentrál a pénzügyi, közgazdaságtani oktatás terén: pénz- és banktörténeti ismeretek, a központi bankok helye és szerepe a pénzügyi rendszerben, személyes pénzügyek, valamint fogyasztói jogok és fogyasztóvédelem a pénzügyi szolgáltatások területén.

A kisgyermektől a felnőttekig terjedő korosztályok ingyenesen tanulhatnak a jegybank által biztosított programok keretében, különböző stratégiák mentén. Az **iskolásokat** saját intézményeikben keresik fel,²⁰ emellett a **Buenos Aires-i Nemzetközi Könyvfesztiválnak** is állandó résztvevője a jegybank, ahol nem csak kiadványokkal, hanem műhelybeszélgetéseken és előadásokon keresztül is terjesztik a pénzügyi ismereteket. A Buenos Aires tartomány egyik városában, Villa Martelliben megrendezésre kerülő tudományos, műszaki és ipari vásárnak, a **Tecnópolis**nak is egyik állandó kiállítója a jegybank, ahol lehetősége nyílik a banki és pénzügyi szolgáltatások ügyfelei ismereteinek bővítésére. A BCRA a Banco Central Educa programon belül a **pénzügyi és közgazdaságtani ismereteket oktató középiskolai tanárok munkáját** is segíti, mind továbbképzéssel, mind a szükséges eszközök rendelkezésre bocsátásával.

1.3. Brazília

A brazil kormány **hivatalos pénzügyi oktatási stratégiát** 2010-ben fogadott el (Estratégia Nacional de Educação Financeira – ENEF), elsősorban a gazdasági növekedés és a középosztály konszolidációjának segítése érdekében. A stratégia megalkotását egy közös munkacsoportra bízta, amelynek munkáját a Brazil Értékpapír- és Tőzsdebizottság (Comissão de Valores Mobiliários – CVM) koordinálta. A munkacsoportban a brazil központi bank is részt vett. Az elnöki rendelet alapján az **ENEF**²¹ **végrehajtásáért a Nemzeti Pénzügyi Oktatási Bizottság (CONEF)**²² **felelős**, amelyben szintén részt vesz a jegybank, a CVM, valamint a nyugdíjpénztári és magán befektetési alapok nemzeti felügyeleti szervei, a Previc és a Susep. A négy szervezet képviselői mellett minisztériumi és magánszervezetek képviselői is helyet kapnak a CONEF-ben.

A **CONEF bizottságán belül a jegybank** időszakosan ellátja a rotációs elnöki tisztséget, valamint a végrehajtó titkárság feladatait is, továbbá koordinálja a pénzügyi oktatáson belül a felnőttképzést.

A brazil **jegybank a CONEF-en kívül saját programokat is indít a pénzügyi oktatás területén** a felelős pénzgazdálkodás elvének általános érvényesülése érdekében. **Ismeretterjesztő programjainak** tematikája elsősorban a pénzgazdálkodásra (megtakarításokra), a nemzeti pénzügyi rendszerre és az ahhoz való hozzáférésre, valamint a jegybank szerepkörére terjed ki. A jegybanki programhoz tartozik

¹⁸ <http://www.bcra.gov.ar/pdfs/marco/CartaOrganica2012.pdf>

¹⁹ <http://www.bancocentraleduca.bcra.gov.ar/>

²⁰ Az iskolásokat érintő programok fontosságát jelzi, hogy 2015. március végén maga a jegybankelnök, Alejandro Vanoli tartott előadást az egyik középiskolában a pesóban való megtakarítás fontosságáról. https://twitter.com/BancoCentral_AR/status/583355839911710720

²¹ <https://www.bcb.gov.br/?PEF-BC>

²² <http://childfinanceinternational.org/brazil>

egy egyetem is (**BC Universidade**), ahol a felsőoktatási hallgatók pénzügyi, pénzgazdálkodási ismereteit gyarapítják, mielőtt új belépőként a munkaerőpiac szereplőivé válnának.²³

1.4. Mexikó

Az észak-amerikai országban is felállítottak egy intézményközi bizottságot a pénzügyi oktatási stratégia elkészítése és végrehajtása érdekében. A 2011-ben létrehozott **Pénzügyi Oktatási Bizottság**²⁴ (Comité de Educación Financiera – CEF) a korábban a lakosság pénzügyi szolgáltatások hozzáféréseinek és pénzügyi tudatosságának javítása, ezáltal a szélesebb bevonás²⁵ érdekében indított programok munkáját egészíti ki.²⁶ A 2013-18. közötti **nemzeti fejlesztési terv**²⁷ is foglalkozik a pénzügyi oktatás kérdésével, és céljai között szerepel, hogy azt is beépítsék az alap-és középfokú oktatás tananyagába, ahogyan a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése is, továbbá kiemelten kezelik a nők pénzügyi ismereteinek bővítését és a szolgáltatásokhoz, hitelekhez való hozzáférésük fokozását.

A pénzügyi ismeretek terjesztésében nagy szerepet vállal még a CEF-en kívül a Pénzügyek és Állami Hitelek Minisztériumához (Secretaría de Hacienda y Crédito Público – SHCP) tartozó Pénzügyi Szolgáltatások Ügyfeleinek Védelmét Biztosító Nemzeti Bizottság²⁸ (Comisión Nacional para la Protección y Defensa de los Usuarios de Servicios Financieros – **CONDUSEF**) is.

A **mexikói jegybank** (Banco de México – **Banxico**) is részt vesz a gyermekek és fiatalok gazdasági és pénzügyi ismereteinek bővítésében a „**Mi Banxico**” („Az én Banxicóm”) ²⁹ című programja keretében. Argentínához és Brazíliához hasonlóan Mexikóban is a pénztörténet, jegybanktörténet, a jegybanki működés, a bank-, fizetési- és pénzügyi rendszer alkotják a tematikát. Az ismereteket a Mi Banxico program honlapján található interaktív oktatási anyagok³⁰ adják át a fiataloknak.

A jegybank **a felsőoktatásban is jelen van** az ún. „**Cátedra Banco de México**” programján keresztül: a Banxico munkatársai minden egyetemi szemeszterben tartanak előadásokat a hallgatók és oktatóik számára az ország egész területén. Az előadások témája kiterjed például a jegybank makrogazdasági, a pénzügyi rendszerben és a gazdaságfejlesztésben elfoglalt szerepére.³¹

²³ <https://www.bcb.gov.br/?BCEDFIN>

²⁴ http://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/OECD_CAF_Financial_Education_Latin_AmericaES.pdf

²⁵ http://www.bcb.gov.br/pre/evnweb/atividade/19nov_Palestra%20inicial_Raul%20Hernandez_201012161441570470.pdf

²⁶ http://www.alide.org/download/publicaciones/li14_inclusion.pdf

²⁷ <https://etouches->

appfiles.s3.amazonaws.com/html_file_uploads/5ebd2b3ea33ea84842943dd7752aa8ee_KeynoteDavidLopezPPT.pdf?response-content-disposition=inline%3Bfilename%3D%22Keynote%20David%20Lopez%20PPT.pdf%22&response-content-type=application%2Fpdf&AWSAccessKeyId=AKIAJVB4LPXSF5QF15KQ&Expires=1429112691&Signature=OaXSYJ%2FSDJieSe2DyA%2FKmaC%2FWq0%3D

²⁸ <http://www.condusef.gob.mx/index.php/conoces-la-condusef/mision-y-vision>

²⁹ <http://www.banxico.org.mx/mibanxico/pdf/manual.pdf>

³⁰ <http://www.banxico.org.mx/mibanxico/>

³¹ <http://www.banxico.org.mx/dyn/material-educativo/informacion-general/catedra-banco-mexico.html>

2. A jegybankok belső képzési rendszere

2.1. Argentína – Banco Central de la República Argentina

Az argentin jegybank alapokmányában, illetve szervezeti ábrájában nincsen nevesítve önálló képzési központ. Az intézmény honlapján található organigram szerint a Gazdasági Kutatásért Felelős Általános Aligazgatóság³² egyes egységei felelnek a tudományos kutatási tevékenységért, míg a **Humán Erőforrás Igazgatóság** stratégiai tervezésért felelős egysége³³ javaslatot tesz a **foglalkoztatottak képzési programjára**. 2014-ben a BCRA több mint 1300 alkalmazottja vett részt képzésben, 53 belső szakoktató segítségével.

Egy 2004. évi igazgatótanácsi határozat alapján számos argentin egyetem³⁴ hallgatói jelentkezhetnek³⁵ a BCRA 6-9 hónapos időtartamú **gyakornoki programjaiba**.

Továbbá 2015 márciusában az Argentin Köztársaság Állami és Magánbankjainak Szövetségével (Asociación de Bancos Públicos y Privados de la República Argentina – **ABAPPPRA**) közösen a **BCRA meghirdetette szokásos évenkénti kurzusát**,³⁶ amelynek témakörei felölelik a jegybank összes tevékenységi körét. A hétvégi kurzusokat a BCRA belső szakoktatói tartják nem csupán pénzügyi szervezetek alkalmazottjainak, hanem egyetemi diákoknak és más szakembereknek.

A BCRA is társult tagja³⁷ a **CEMLA**-nak, amelynek jelenlegi elnöke a brazil jegybankelnök, Alexandre Antonio Tombini. A CEMLA keretein belül közös nemzetközi kutatások és oktatás folyik a jegybankok közreműködésével. Az argentin jegybanknak továbbá a Mercosur (Déli Közös Piac) jegybankjaival³⁸ van mélyebb együttműködése, ezen belül is a **brazil jegybankkal** (BCB) van olyan egyezménye,³⁹ amely a humánerőforrás-képzésre, közös workshop-ok szervezésére és tapasztalatcserére épül.

2.2. Brazília – Banco Central do Brasil

Az argentin jegybankkal ellentétben a Brazil Központi Bank (BCB) szervezeti rendszerén⁴⁰ belül található olyan egység, amely **önálló képzési-oktatási műhelyként** funkcionál: az adminisztrációs ügyekért felelős igazgatósághoz (Dirad) tartozó „egyetem”, az **UniBacen** (Universidade Banco Central do Brasil) keretei között, amely jelenlegi formájában 2004 óta működik. Azt megelőzően az argentin példához hasonlóan a HR-ügyekért felelős igazgatóságon (Depes) belül működött a képzésekért felelős részleg, amely többnyire a Bankon kívüli (felső)oktatási intézményekkel kötött megállapodásokon keresztül biztosította a továbbképzési kurzusokat.⁴¹

³² <http://www.bcra.gov.ar/institucional/in020408.asp>

³³ <http://www.bcra.gov.ar/institucional/in020377.asp>

³⁴ Universidad Abierta Interamericana, Universidad Argentina de la Empresa, Universidad Argentina John F. Kennedy, Universidad Católica Argentina, Universidad Católica de Córdoba, Universidad de Belgrano, Universidad de Buenos Aires, Universidad de Ciencias Sociales y Empresariales, Universidad de Palermo, Universidad de San Andres, Universidad del Museo Social Argentino, Universidad del Salvador, Universidad Nacional de La Pampa, Universidad Nacional de La Plata, Universidad Nacional de La Matanza, Universidad Tecnológica Nacional, Universidad Torcuato Di Tella, Instituto Argentino de Secretarías Ejecutivas, Instituto Tecnológico de Buenos Aires

³⁵ http://www.bcra.gov.ar/index_i.htm English Version -> Institutional -> Human Resources

³⁶ <http://www.abappra.com/index.php?pagina=programa-formacion-bcra-cuarta-edicion>

³⁷ <http://www.cemla.org/asociados.html>

³⁸ <http://www.bcra.gov.ar/pdfs/mercosur/PBC.pdf>

³⁹ http://www.bcra.gov.ar/pdfs/acuerdos/AcuerdoBCRA_BCO_BRASIL.pdf

⁴⁰ <http://www.bcb.gov.br/?WHO> és <http://www.bcb.gov.br/Adm/Sobre/ingl/organograma-i.pdf>

⁴¹ <http://www.bcb.gov.br/?UNIBSOBREA>

Az UniBacen 2004. évi felállításával a BCB saját posztgraduális képzéseket nyújt munkatársai számára, alapvetően a pénzügyi igazgatáshoz kapcsolódó területeken. Továbbá az UniBacen-nek végre kell hajtania azokat a pénzügyi oktatással kapcsolatos feladatokat, amelyeket az erre vonatkozó nemzeti stratégiában kijelöltek a számára.

A Brazíliavárosban két épülettel és saját könyvtárral rendelkező UniBacen kifejezett célja, hogy folyamatos vállalati képzéseket nyújtson az alkalmazottai, és a releváns külső partnerek számára, valamint az is, hogy mindezt fenntartható és innovatív módon biztosítsa.

Szervezetileg alapvetően kettős struktúrára épül: a vezetőség feladatait segítő és a végrehajtó szervezeti egységekre.⁴²

I. Közvetlenül a vezetőséghez tartozó egységek

- Projektiroda (Espro)
- Vezetői koordináció (Coges)

II. Egyéb szervezeti egységek

- Oktatástervezési és oktatási megoldások osztálya (Diped)
 - Tervezés-koordináció, értékelés és ellenőrzés (Diped/Copac)
 - Oktatási megoldások koordinációja (Diped/Ceduc)
- Operatív és logisztikai osztály (Diope)
 - Program-koordináció (Diope/Cprog)
 - Oktatási tevékenységek koordinációja (Diope/Coade)

Az UniBacen **képzési terve**⁴³ nyolc programot és tizenhárom posztgraduális kurzust tartalmaz:

A. Programok

1. Kompetencia-fejlesztési program (rövid képzés)
2. Folyamatos képzési program (közép- és hosszú távú képzés, vezetőképzés)
3. Nyelvi képzés
4. „Első diplomás” előkészítő (azon munkatársak számára, akik nem rendelkeznek felsőfokú végzettséggel)
5. Nemzetközi események és programok (ide tartozik az alkalmazottak külföldi továbbképzése)
6. Tudásaktualizálási és Innovációs program (a munkatársak szaktudásának naprakészsége érdekében kurzusok és konferenciák szervezése)
7. Posztgraduális program
8. Oktatási engedélyekkel kapcsolatos program (a Bankon kívüli továbbképzések támogatása érdekében)

⁴² <http://www.bcb.gov.br/?UNIBADM>

⁴³ <http://www.bcb.gov.br/?UNIBPLANO>

B. Kurzusok

1. *Posztgraduális kurzusok*: 2004 óta az UNIBACEN 13 ún. „lato sensu”, diplomát nem adó képzést valósított meg a brazil partnereivel való együttműködés keretein belül. Ezekon 353 alkalmazott vett részt összesen közel 5400 órában. A képzések általában elméleti és gyakorlati részből állnak, s olyan területek érintenek, mint például a pénzügyi szabályozás gazdasági joga, gazdasági és pénzügyi mérnökképzés, pénzügyek, modern vállalatirányítás, IT-menedzsment, szervezeti kommunikáció, nemzetközi számviteli normák, stb.
2. *Ellenőrképzési kurzus (CINSP)*: a posztgraduális kurzusok egyike, amelyet azonban nem a partnerintézmények segítségével bonyolít le az Unibacen, hanem teljes egészében a BCB oktatói segítségével.

A BCB a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) kötött 2001. évi megállapodás alapján **Brazíliában hozták létre a közös latin-amerikai regionális képzési központot (BTC)**, amely együttműködésre lépett az UniBacen-nel. A kurzusokon való részvétel fő szabály szerint meghívás alapján valósul meg. A meghívott résztvevők főként a latin-amerikai jegybanki és pénzügyminisztériumi alkalmazottak közül kerülnek ki.⁴⁴

2.3. Mexikó – Banco de México

A mexikói jegybank (**Banxico**), argentin párjához hasonlóan, a belső jegybanki képzésekért felelős szervezeti egységét (*Oficina de Capacitación*) a Humánerőforrás-fejlesztési Igazgatóságon belül jelölte ki.⁴⁵

A modern Mexikó alapjainak letételekor, az 1925-ben létrehozott Banxico vezetősége elhatározta, hogy egyetemet alapít a jegybanki alpműködéshez kapcsolódó tudás és készségek megalapozása érdekében. Az 1929-ben felállított **Escuela Bancaria del Banco de México** (a Mexikói Központi Bank Bankiskolája – EBC) hamarosan új „leányegyetemekkel”, kihelyezett képzési helyekkel gazdagodott, és ezzel párhuzamosan a képzési tematika és formák is bővültek.⁴⁶ Napjainkban azonban az egyetem üzleti, gazdasági szakokat indít, és már magán, illetve alapítványi keretek között működik.⁴⁷

⁴⁴ <http://www.bcb.gov.br/?CECABENORIENTINSC>

⁴⁵ <http://www.banxico.org.mx/acerca-del-banco-de-mexico/organigrama.html> B40-V01-V40-V51

⁴⁶ <http://museoebc.org/eventos/el-origen-de-la-ebc-y-el-centro-de-la-ciudad-de-mexico>

⁴⁷ <http://ebc.mx/>

Egyesült Arab Emírségek

Az Emírátságok Központi Bankjánál a Személyügyi Divízió foglalkozik a továbbképzésekkel, azon belül is a **Development and Training Section**-nak a feladata, hogy:

- oktatási programokat javasoljon az új és régebben ott dolgozó szakembergárdának, a célból, hogy fejlesszék a képességeiket és a hatékonyságukat,
- figyelemmel kísérje a munkatársak szakmai fejlődését és kifejlesszen speciális képzéseket, amelyek lehetővé teszik a jövőbeni szakmai előrelépést,
- figyelemmel kísérjen minden olyan ügyet, amely az alkalmazottak tanulmányaival és oktatásával kapcsolatos, a Bank által megállapított normák szerint.

1. EMIRATES INSTITUTION FOR BANKING AND FINANCIAL STUDIES (EIBFS)⁴⁸

Az 1983-ban alapított Intézet mérőföldes lépésekkel halad a felé, hogy világszintű képzést, oktatást és kiegészítő szolgáltatásokat nyújtson banki és pénzügyi területen Sharjah-ban, Abu Dhabi-ban és Dubai-ban. Az Intézet biztos karrier lehetőséget jelent az ország állampolgárainak különböző banki és pénzügyi intézményekhez való bekerülésre. A világ számos vezető intézményéhez és egyeteméhez kapcsolódva biztosítja a legjobb programokat és képzéseket az Emírátságban, a tanfolyamain, a szakképesítést adó képzésein és az akadémiai programjain keresztül (**Training Department**).

Az Intézmény célja, a minőségi oktatás mellett, tudományos kutatások folytatása a bank- és pénzügyi szektorban, hogy:

- emelje a bankszektor munkaerő teljesítményének szintjét,
- képezze állampolgárait a sikeres karrier eléréséhez,
- informálja a nem banki szférában dolgozó állampolgárait a banktechnikák ismeretéről, általános pénzügyi szaktudást adva a hétköznapi életre.

A **Kutatási és Oktatási Osztály** 2002-ben alakult, hogy kutatásokat és oktatásokat folytasson, információkat és statisztikákat, valamint rendszeres publikációkat jelentessen meg az Emírátságok bankjainak és pénzügyi intézményei számára. A *Kutatói Bizottságban*, többek között, jelen vannak a Nemzeti Bank képviselői is.

⁴⁸ <http://www.eibfs.ae>

2. UAE BANKS FEDERATION⁴⁹

1982-ben alapították a **Bankszövetséget** az Emirátusokban működő 50 tagbank reprezentatív szakmai egyesülete. Az ország bankszektorának fejlesztése érdekében, a bankok érdekeinek szem előtt tartásával, együttműködéssel és koordinációval segíti tagjait. Egyben fejleszti a banki tevékenységet és a bankszektor humán tőke minőségét.

Rendszeres jelentéseket, pénzügyi beszámolókat közöl, konferenciákat és szemináriumokat szervez, mint pl. a TheBanker-rel együtt minden év novemberében megrendezett **MIDDLE EAST BANKING FORUM**-ot.

⁴⁹ <http://www.uaebf.ae>

Libanon

1. A LIBANONI JEGYBANK NEMZETI PÉNZÜGYI KÉPZÉSI KAMPÁNYA

A libanoni **Központi Bank** Oktatási és Továbbképzési Főosztálya - *Training and Development Department* - foglalkozik a szakmai továbbképzésekkel, mind az állami, mind a banki szakemberek vonatkozásában.

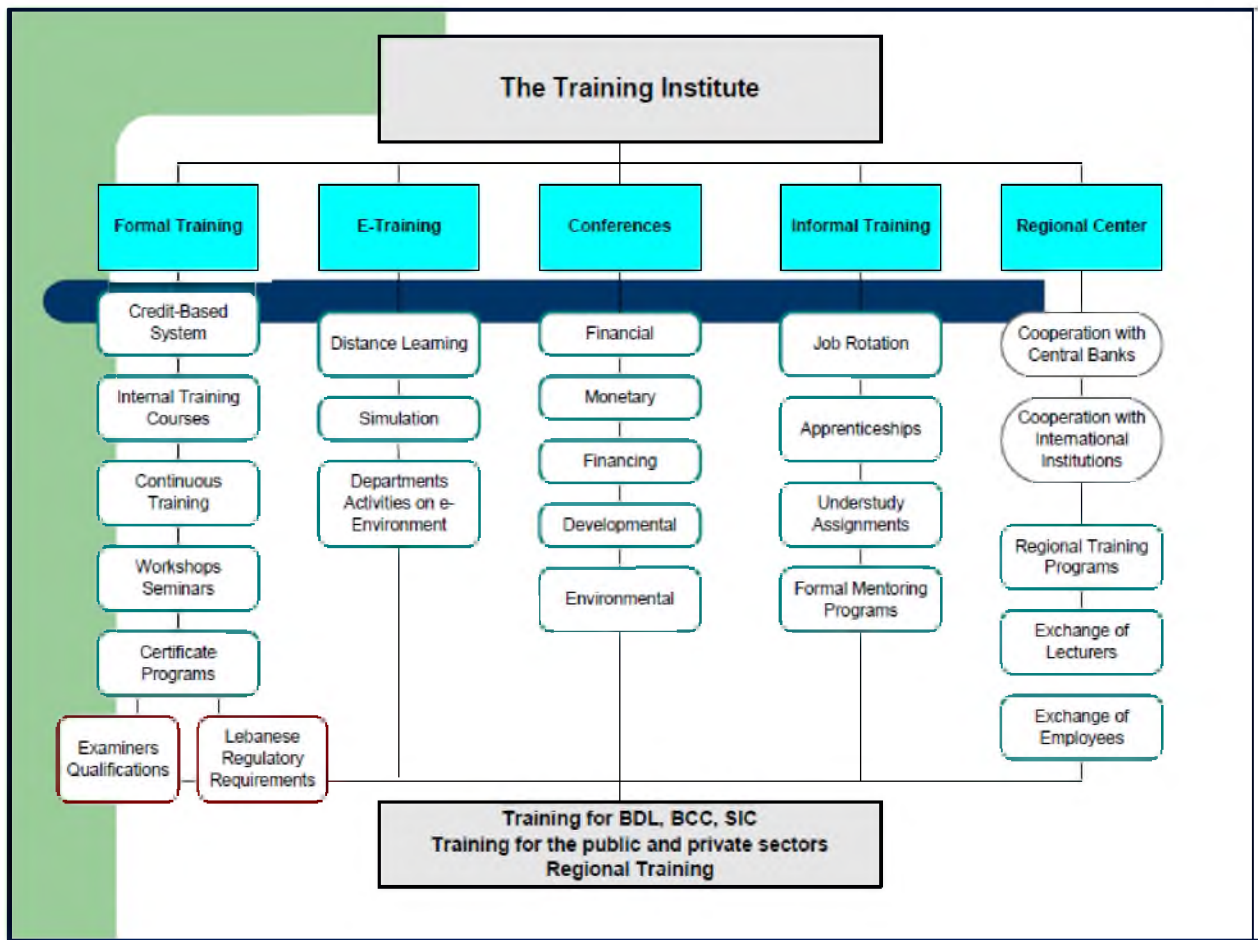
A pénzügyi ismeretek továbbfejlesztésére kidolgoztak egy **Nemzeti Pénzügyi Képzési Kampányt**, melynek keretében a fő célkitűzés nem csak az ilyen irányú tudás megszerzése és a és a gyakorlati lehetőségek ismerete, de a pénzügyi kultúra elterjesztése is kiemelt helyen szerepel az alábbi hangsúlyokkal:

- hozzájáruljon a Bank és Kormányzója politikájának alkalmazásához és propagálásához;
- a libanoni Központi Bank dolgozói, a pénzügyi és az állami szektor szakemberei továbbképzésének központja legyen;
- fejlődésével széles körben elismert műhely legyen a központi bankok továbbképzéséhez és tanulmányaihoz az arab világ számára;
- a Központi Bank célkitűzése szerint szaktudást adjon és szakértelmet építsen azon egyének, vagy csoportok számára, akiknek szükségük van ezekre a kompetenciákra a pénzügyi és állami szektor igényeinek megfelelően;
- a Központi Bank szerepe szerint hozzájáruljon a kapacitások kiépítéséhez és a humántőke befektetéshez a felső vezetés célkitűzéseinek keretében.

1.1. TOVÁBBKÉPZÉSI TÉMAKÖRÖK

Az Oktatási és Továbbképzési Főosztály arra törekszik, hogy:

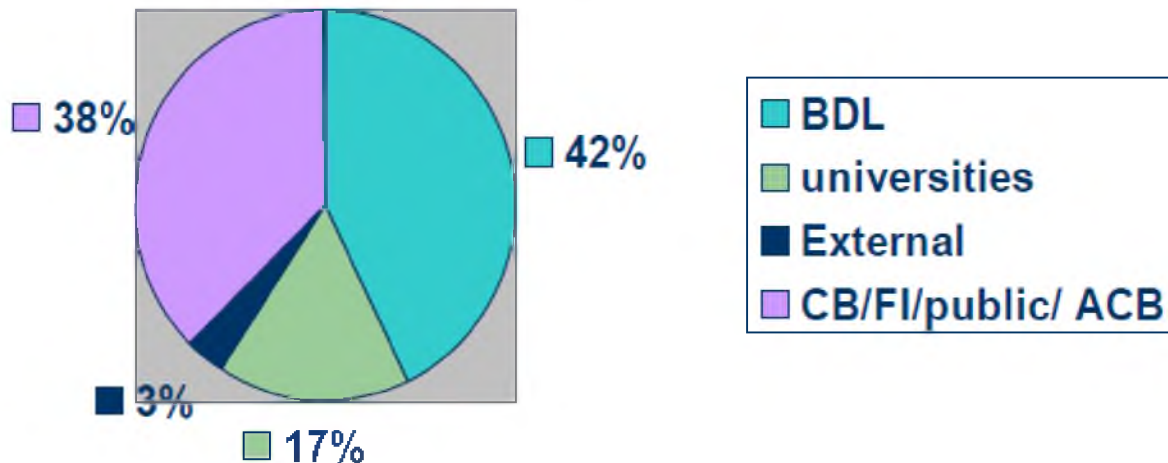
- megfeleljen a változó képzési igényeknek,
- figyelembe vegye a makrogazdaság és a pénzügyi elemzés új fejleményeit,
- támogassa a Bank célkitűzéseit, gyakorlati megoldásokra fókuszálva.

INTÉZMÉNYES TOVÁBBKÉPZÉSEK 1966 és 2010 KÖZÖTT

• Libanoni Nemzeti Bank házon belül	10000	
• Külföldön	700	
• Kereskedelmi Bankok,
Pénzügyi intézmények,
Állami szektor,
Arab központi bankok	9000	
• Egyetemek	4000	Összesen: 23.700

A TOVÁBBKÉPZÉSEK MEGOSZTÁSA SZEKTORONKÉNT

1.2. Egyetemi diákok képzése a Libanoni Központi Bankban

Az egyetemi diákok oktatásánál a végzős és a végzett diákok közgazdaság, pénzügy és számvitel, információs rendszerek és jog témákból kapnak képzést. Az elméleti törekvéseket kombinálják a vonatkozó munkagyakorlattal, hogy kvalifikált és a feladatnak megfelelően képes hallgatók a mai globális munkaerő piaci igényeknek megfelelő elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek.

A PÉNZÜGYI MŰVELTSÉGHEZ SZÜKSÉGES...

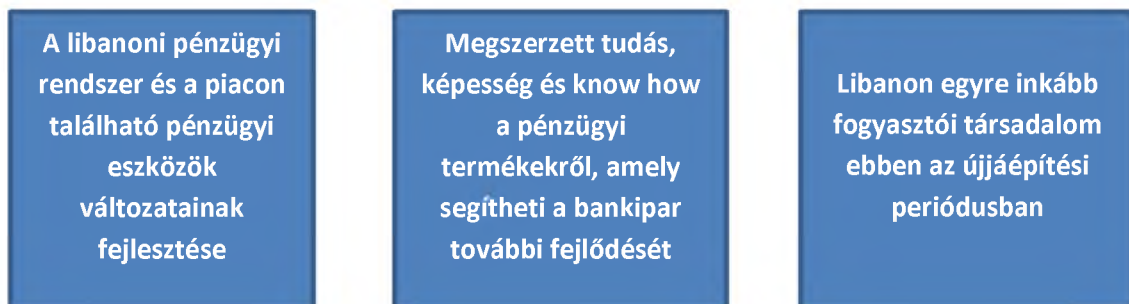
A tényleges értékelés képessége, hogy értékeljük és megszervezzük a pénzügyeket oly módon, hogy körültekintő döntéseket hozzunk az életcélok megvalósításához.

1.3. A NEMZETI PÉNZÜGYI KAMPÁNY

- felvértezi a libanoni fogyasztókat korrekt információkkal és szakismerettel, hogy a legjobb döntést hozzák a bonyolult pénzügyi termékek és szolgáltatások körében,
- segít, hogy elkerüljük a pénzügyileg ártalmas és hamis műveleteket, valamint megtanítanak minket, hogy éljünk fogyasztóvédelmi jogunkkal
- felhatalmazza a fogyasztókat, hogy kezeljék adósságukat, megtakarítsanak és befektessenek, tudják, hogyan alakítsák a háztartási költségvetést és megtervezzék a nyugdíjbavonulást,
- felkészít, hogy nehéz, de helytálló pénzügyi döntések születessenek, s a pénzügyi tudatosság szintén segítheti a hatásos és sikeres üzleti formák kiválasztását, ami alapvető jelentőséggel bír a libanoni gazdaság számára.

1.4. A LIBANONI NEMEZTI PÉNZÜGYI KÉPZÉS KAMPÁNY FONTOSSÁGA

Napjainkban alapvető, hogy a pénzügyi kultúra és oktatás érdekében fejlesszük a nemzeti stratégiát.

1.5. A LIBANONI NEMZETI BANK SZEREPE A PÉNZÜGYI OKTATÁSI KAMPÁNYBAN

- **A nemzeti bankok vezető szerepe a pénzügyi képzési kampányban szerte a világon:**
 - tudásba való befektetés,
 - a monetáris politikák hatékonyságának fokozása
 - a pénzügyi piacok olajozott működésének biztosítása
 - fenntartható gazdaságpolitika és árstabilizáció támogatása
- **Kormányzói irányelvek a libanoni gazdaság stabilitásának biztosítására és a változásokhoz való alkalmazkodásra**
- **A Központi Bank története és szerepe, széleskörű elfogadottsága és presztízse a libanoniak, mint érintettek és jövőbeni partnerek körében, illetve a megbízható és sikeres múltbeli együttműködés a magán és az állami szektorral**
- **A Bank földrajzi jelenléte az országban biztosítja a kampány széleskörű elterjedtségét.**
- **A régió nemzeti bankjai hálózatának felépítése, a vezető központi bankokkal való kapcsolatok ápolása, a tapasztalatok elterjesztésével az arab és a MENA régiókban.**

1.6. MUNKAFÁZISOK

- **Pénzügyi Oktatási Kampány**
 - fiatalok pénzügyi oktatása
 - gyerekbarát programok
 - felnőtt pénzügyi oktatás
 - fogyasztói oktatás
 - információk a Nemzeti Bankról és a Bank hatása a libanoni gazdaságra

- **Közösségi Fejlődés**
- **Nemzeti fizetőeszköz kampány**
- **Múzeumi tevékenység**

2.A BANKSZÖVETSÉG OKTATÁSI PROGRAMJA

A libanoni **Bankszövetség (Association of Banks in Lebanon)**⁵⁰ szintén foglalkozik oktatással és továbbképzéssel, melynek keretében a **Training Department** koordinálja és szervezi a különböző célú és szintű képzéseket. Az Oktatási Osztály 1991 óta működik együtt a bankszféra managementjeivel a munkaerő szükségletük feltérképezéséről, s ennek az igénynek magas szintű, a legfejlettebb oktatási technikákkal és metódusokkal való kielégítéséről.

Oktatási Program 2015

- Accounting, Budgeting & Financial Control
- Auditing
- Credit Management & Operations
- Developing Personal Skills
- Legal & Regulatory Framework
- New Developments & Trends
- Risk Management
- Security
- Trade Finance & Documentary Instruments
- Treasury Management, Operations & Financial Products

Ezek a képzések különböző formákban realizálódnak, konferenciák, szemináriumok, workshopok, vagy rövidebb-hosszabb tanfolyamok szervezésével. Minden információ felkerül a honlapra, ahol tájékozódni lehet a résztvevők számáról, az előadókról, a fő témákról. Az Oktatási Osztály így nagy segítséget jelenthet a bankok számára, kihelyezett, akár személyekre szabott továbbképzéseivel is. A Bankszövetség szoros munkakapcsolatban áll a libanoni Nemzeti Bankkal, mind oktatási, mind felügyeleti kapcsolataiban.

3.INSTITUT DES FINANCES DE BASIL FULEIHAN⁵¹

Az intézet egy civil szolgáltató, oktató központ, amely állami pénzügyi és vám management továbbképzésre szakosodott, egyben a **GIFT-MENA (The Governance Institutes Forum for Training in the Middle East and North Africa)** Hálózat Titkársága is, a Világbank és a Francia Pénzügyminisztérium támogatásával. A Basil Fuleihan Intézet egy önálló nyilvános ügynökség a libanoni Pénzügyminisztérium gyámsága alatt. 1996-ban alakult az akkori Miniszterelnök kezdeményezésére, a francia és a libanoni Pénzügyminisztérium együttműködésével, a kanadai

⁵⁰ <http://www.abl.org.lb>

⁵¹ <http://www.institutdesfinances.gov.lb>

kormány, Hollandia és az Európai Unió, valamint az Arab Fund for Economic and Social Development anyagi támogatásával, a 2004-es, azóta elért teljes anyagi és adminisztratív függetlenségéig. A libanoni Pénzügyminisztérium segítette az Intézetet, hogy megfelelő forrásokkal rendelkezzen a kiemelkedő minőségű speciális képzésekhez, emberi erőforrás managementhez, illetve a kommunikációs és dokumentációs szolgáltatásokhoz. Jelszava az **Oktatás, Információ, Átalakítás, Csere és Együttműködés** egysége

Oktatási katalógusában olyan témák szerepelnek, mint az **Állami Pénzügyi Management**, a **Pénzügyminisztérium részére orientációs program**, továbbá **gazdasági és pénzügyi képzések**.

Ezen kívül személyre és témára szabott tanfolyamokat, vezetőképzést és vezetői programokat, konferenciákat szerveznek, többek között a Pénzügyminisztérium, a közszolgálat és közintézmények, a Parlament, stb. részére.

Partnerségi kapcsolatban vannak országos szinten a libanoni Nemzeti Bankkal, a Hadsereggel, különböző minisztériumokkal és bankokkal, egyetemek gazdasági karával, kutatóintézetekkel. Regionális szinten szoros kapcsolatot ápolnak az Arab Fund for Economic and Social Development-tel, az Arab Planning Institute-tal, az ESCWA-val, a palesztin Pénzügyminisztériummal, a jordán Nemzeti Tanulmányi Intézettel. Nemzetközi partnerei között találjuk a Világbanktól, az OECD-n át, az IMF-en és az USAID-n keresztül az EU-ig a fontosabb intézményeket. Külön kategóriát képez a francia kapcsolat, amely szinte minden fontosabb szegmenst felölel.

Az Intézet nemzetközi egyetemi hallgatói csereprogramokat szervez és rendszeres publikációkat jelentet meg.

4. NEVES EGYETEMEK LIBANONBAN

Két neves egyetemet feltétlen meg kell említeni a gazdasági-pénzügyi felsőoktatási képzés területén, ahol mindkét egyetem mester, MBA és doktori képzéssel is bír, s számos vezető politikus és gazdasági szakember végzett itt az állami és a magán szektorból egyaránt, mind Libanonból, mind a Közel-Kelet régiójából. Mindkét egyetem szoros kapcsolatban áll mind a libanoni Nemzeti Bankkal, mind a Bankszövetséggel, illetve a Basil Fuleihan Intézettel a gazdasági elitképzés területén.

4.1. UNIVERSITÉ SAINT-JOSEPH⁵²

Az egyetem közgazdasági és management tanszéke, valamint gazdasági kutatóközpontja nyújt tág teret a felsőfokú gazdasági és pénzügyi oktatáshoz. Az egyetem külön tagozatot működtet az Egyesült Arab Emírátságokban, Dubaiban és számos francia intézménnyel tart fent szoros munkakapcsolatot.

Az egyetem keretében működik a neves **bankárképző**, az **Institut supérieur d'études bancaires (ISEB)**, amelyet a Bankárszövetséggel együtt hoztak létre, s amely, többek között, akadémiai képzettséget is nyújt.

⁵² <http://www.usj.edu.lb>

4.2. AMERICAN UNIVERSITY OF BEIRUT⁵³

Az AUB-on belül találjuk Libanon és a Közel-Kelet egyik legnevesebb és legjobb közgazdasági elitképzőjét, a **SULIMAN S. OLAYAN SCHOOL OF BUSINESS-t (OSB)**.

Célkitűzésük, hogy globálisan is elismert prominens üzleti képzést nyújtsanak végzősöknek és végzetteknek, minőségi továbbképzést vezető gazdasági szakemberek részére az egész közel-keleti térségben, sőt még azon túl is, mintegy kinevelve a gazdasági és pénzügyi vezetők új generációját!

Az egyetem emellett számos neves kutatóközpontot jegyez, mint pl. az **Institute of Financial Economics (IFE)**, amely először nyújtott az arab világban MMB (Master's degree in Money and Banking) képesítést. Fő oktatási területe a pénzügyi, monetáris és nemzetközi közgazdasági képzés.

⁵³ <http://www.aub.edu.lb>

Franciaország

1. Francia Nemzeti Bank „tanszéke” a PSE – Francia Gazdasági Főiskolán

A 2009-ben alapított „tanszék” nem a magyar értelemben vett, azaz több különböző képzéssel rendelkező tanszék, mely a tanulmányok elvégzése után diplomát ad az ott végzetteknek. Inkább olyan kezdeményezés, mely a kommunikáció szerint nem más, mint az európai egységes monetáris rendszerben résztvevő Francia Nemzeti Bank és a PSE – Francia Gazdasági Főiskola nemzetközi közgazdasági kutatóközpontjának közös gyümölcse. Céljuk, hogy megosszák eddigi tapasztalatukat és tudásukat nemzetközi – főként pénzügyi – kérdéseket tekintve, továbbá fejlesszék együttműködésüket a nemzetközi pénzügyi és monetáris rendszer és nemzetközi monetáris politika területén.

A tevékenységük főként konferenciák és kerekasztal beszélgetések megszervezésére koncentrálódik, mely természetesen elérhető a nagyközönség számára. A legutóbbi workshopjukat 2015. február 9.-én tartották „Jövedelmi különbségek és makroökonómia” címmel. Előreláthatólag a következő workshop 2015 decemberében lesz, melynek tematikája a „Kereskedelmi rugalmasságok” köré szerveződik.

Az előadások angol nyelvűek, így nemcsak francia, hanem külföldi előadók is prezentálnak az egyes konferenciákon, workshopokon. Az események két főszervezője: Florin Bilbiie és Romain Ranciere.

Florin Bilbiie

A PSE - Párizsi Gazdasági Főiskola, továbbá Paris 1 Panthéon Sorbonne Egyetem professzora, ezek mellett a londoni CEPR kutatója. 2007-ben csatlakozott a párizsi HEC-hez, miután lejárt a három éves kutató ösztöndíja Oxfordban és a cambridge-i NBER-ben. A firenzei Európai Egyetemi Intézetnél szerezte meg doktori címét 2004-ben. Szakdolgozatával elnyerte az európai Rotary díjat. Fő kutatási területe a makroökonómiai elméletek, monetáris politikák és elemzések.

Romain Ranciere

PSE – Párizsi Közgazdasági Főiskola professzora továbbá a CEPR kutatója. Doktori címét 2003-ban szerezte meg a New Yorki Egyetemen, majd kutató-professzorként évekig a CREI-nél és a barcelonai Pompeu Fabra Egyetemen dolgozott. 2010-ben a legjobb fiatal francia közgazdász díját kapta, melyet a Le Monde és a Cercle des Économistes, az-az a Közgazdászok Köre ítél oda minden évben egy-egy fiatal tehetségnek. Kutatási területe főként a nemzetközi pénzügyek, a növekedés és a bankrendszer.

A tanszéken eddig előadó vendég előadók listája:

- [Matthieu Bussière \(BdF\)](#)
- [Daniel Cohen](#)
- [Fabrizio Coricelli](#)
- [Antoine d'Automne](#)
- [Nicolas Dromel](#)
- [Jean-Olivier Hairault](#)
- [Eleni Iliopulous](#)
- [Jean Imbs](#)
- [Michel Julliard \(BdF – Cepremap\)](#)
- [Alejandro Justitiano \(Chicago Fed, Chaire Banque de France External Fellow\)](#)
- [Yannick Kalantzis \(BdF\)](#)
- [Hubert Kempf](#)
- [Benoît Mojon \(BdF\)](#)
- Richard Protes
- [Xavier Ragot](#)
- [Jacek Suda](#)

2. „A pénz és a gazdaság városa” projekt

A Francia Nemzeti Bank a társadalmi felelősségvállalás jegyében – a bank társadalmi felelősség vállalás programját lásd a Mellékletben - célkitűzései közzé tette a pénzügyi oktatás támogatását, fejlesztését főként a fiatalabb korosztály között. Ennek érdekében indította el 2011. május 25-én az úgynevezett Cité de l'Économie et de la monnaie” nevű projektet, melynek megvalósítási céldátuma 2018. A projekt lényege egy oktatási intézmény létrehozása, mely interaktív formában magyarázza el a gazdaság és a pénzügy világát és az abban uralkodó elméleteket és koncepciókat a fiatalok – főként általános- és középiskolások – számára. A kiállítás helyszíne a Nemzeti Bank által 1919-ben megvásárolt Gaillard Hotelben lesz, várhatóan 2300 m²-en.

Az intézmény létrehozásába a Francia Nemzeti Bank több partnerintézményt is bevont, akikkel együttműködve közösen szervezik meg a leendő intézmény struktúráját, tartalmát, pedagógiai eszközeit stb.

Együttműködő szervezetek és az együttműködések tartalma:

- **Oktatási Minisztérium:** Az oktatási minisztériummal kötött szerződés értelmében a Cité de l'Économie-ban megjelenő pedagógiai eszközöket és játékokat a minisztériummal közösen fejlesztik ki. Továbbá egyes oktatási játékokat az Minisztérium „elő-teszteli” egyes iskolákban mielőtt véglegesítik azt a kiállítóhelyen. Továbbá a szak minisztérium meghatározott tagjai részt vesznek a Cité de l'Économie tudományos tanácsában is, mely szakmai – pedagógiai - oldalról vizsgálja felül a projektet. A Cité de l'Économie továbbá állandó és időszakos kiállítást biztosít a diákok és oktatók számára és további képzési lehetőségeket fog nyújtani – az oktatási minisztériummal közösen – a pedagógusok számára is.
- **Nemzeti Könyvtár:** főleg régi bankjegyek, érmék bemutatását tervezik és esetleg egy jövőbeli állandó tárlat beindítását a Cité de l'Économie-ban az együttműködés keretében. Azonban a Nemzeti Bank és a Nemzeti Könyvtár kilátásba helyezte további közös programok megszervezését is, amint az új létesítmény átadásra kerül.
- **UniverScience:** Állami intézet, mely a tudományban és az iparban elért eredményeket mutatja be egy helyen interaktív formában. A Francia Nemzeti Bank – az UniverScience már megszerezett kiállítási és szervezési kapcsolatai miatt – partnerszerződést írt alá az intézettel. A Nemzeti Banknak és az UniverSciencenak azonban nem ez az első közös projektje, ugyanis 2009-ben „A válság és ami utána következik” illetve 2010-ben „Euro Expo” néven már rendeztek közös kiállítást.
- **CNAM Múzeum:** A CNAM Múzeum közös tudományos partnerszerződést írt alá a Nemzeti Bankkal. A múzeum már évek óta rendelkezik egy pénzveréssel kapcsolatos tematikus kiállítással, melyet a Nemzeti Bank most a partnerszerződéssel felkarolt és a jövőben szeretné beépíteni a Cité de l'Économie kiállításába. Továbbá a tervek között van közös, főleg oktatási célú kiállítások megszervezése is.
- **Állami Pénzügyi Oktató Intézet**⁵⁴: Az Intézettel a Nemzeti Bank már régóta kapcsolatban áll, több közös projektet is megrendeztek az évek folyamán. Azonban 2010-ben kifejezetten a Cité de l'Économie miatt kötöttek egy partnerszerződést, melynek fő célja, hogy az Intézet kifejlessze a felállítandó oktatási központ pedagógiai eszközeit, illetve a fiatalabbak számára, közgazdasági oktatási játékokat.
- **SES Beszélgetések:** Az első kerekasztalt beszélgetést 2012-ben szervezték meg, melyen egyből 450 diák vett részt, melynek fő témája: „Az informatika súlya a gazdaságban és annak hozzájárulása a gazdasági növekedéshez” volt. A sikerre való tekintettel a Nemzeti Bank bevonta a SES beszélgetéseket a Cité de l'Économie projektbe. A továbbiakban olyan aktuális, a fiatalok számára is érdekes közgazdasági témákat érintettek és érintenek, melyek közvetlenül hatással

⁵⁴ Finance Pour Tous egy a Francia Nemzeti Bank által is támogatott kezdeményezés, melynek célja, hogy az diákok megfelelő pénzügyi és gazdasági oktatásban részesüljenek már az általános és középiskola alatt is. Ennek érdekében nemcsak eseményeket és kutatásokat végeznek, hanem egy egész könyvsorozattal is rendelkeznek. Ezek mind a pénzügy, mind a gazdaság magyarázatával foglalkoznak, továbbá egyes kiadványai a matematika nyelvén próbálják meg bemutatni a gazdaság, a bankok stb. működését (reálérték számítás, kamatszámítás stb.) mindezt azért, hogy a fiatalok minél hamarabb találkozzanak a pénz- és a gazdaság világával, törvényeivel, fogalmaival. A honlapjukon videó anyagok, tesztek, feladatlapok és a kiadványaik leírásai találhatóak.
Elérhetőség: <http://www.lafinancepourtous.com>

vannak az életünkre. Az előadásokra igyekeznek meghívni Franciaország legfontosabb közgazdászait.

Azonban a kiállítás elkészültéig folyamatos ismeretterjesztő programokkal készül a Francia Nemzeti Bank, hogy fenntartsa a közönség érdeklődését a 2018-ban megnyíló új intézmény iránt. Ilyen volt többek között a 2015. április 13.-a és 17.-e között megtartott Printemps de l'Économie közgazdasági konferencia is, ahol napjaink közgazdasági és pénzügyi kérdései vitatták meg a szakma képviselői.

A projekt eddig elért eredményeit hivatott bemutatni – illetve tesztelni – a „A közgazdaságtan, válság, növekedés, átalakulás”⁵⁵ névvel megrendezett kiállítás is Marseille-ben, ahol interaktív formában próbálják meg elmagyarázni középiskolai diákok számára a közgazdasági elméleteket, válságokat (1930-as nagy gazdasági világválságot, majd a 70-es évek olaj válságát illetve a legutóbbi 2008-as pénzügyi válságot). Ezzel szeretnék a fiatalok számára közelebb hozni és érthetőbbé tenni a mindennapi világunkban történő gazdasági eseményeket.

3. Együttműködések a felsőoktatási szférával és az oktatási műhelyekkel

2013-ban Auvergne régió, majd a rákövetkező évben a Francia Nemzeti Bank Aquitaine és Limousin régió helyi képviseletei irodájának a vezetői egyezményt kötöttek a Bordeaux-i és a Limoges-i akadémiával. Az együttműködések biztosítják az oktatók számára a folyamatos tovább képzéseket és segítséget nyújtanak a középiskolai és a számviteli képzésekben zajló oktatásban is.

A Nemzeti Bank továbbá oktatási műhelyeket nyitott és fog nyitni valamennyi régióban, amellyel partnerszerződést kötöttek. Az oktatási műhelyeket a Francia Nemzeti Bank munkatársai irányítják, s akik a gazdasági és pénzügyi elméletekről és mindennapi életünket befolyásoló témákról tartanak órákat, úgymint a Francia Nemzeti Bank szerepe, a pénz természete, az euró-zóna, az eladósodottság és az infláció. A kurzusukon részt vehetnek a középiskolások, főiskolások, egyetemisták; banki-, könyvelői- és egyéb üzleti szférában dolgozók egyaránt. 2014-ben az ötven előadóhelyen 1500-an vettek részt. A kurzusoknak az állami iskolák és egyetemek adnak helyet.

A 2014-es évben már többi régió akadémiája is jelezte, hogy kész egy hasonló partner szerződés megkötésére a Francia Nemzeti Bankkal.

⁵⁵ A kiállítás leírása és videók a kiállításról az alábbi linken érhetőek el: <http://www.citedeconomie.fr/expo/marseille.html>

4. Melléklet: Társadalmi felelősség vállalás – Francia Nemzeti Bank

Forrás: Rapport d'activité de la Banque de France (2014)

- 1., Munkatársak: munkáltatói felelősség, szakmai élet nyomon követése, a munkahely minőségének javítása
- 2., Lakosság: eladósodottság orvoslása, közgazdasági és pénzügyi oktatás, oktatási műhelyek alapítása, La Cité de l'Économie et de la Monnaie felállítása
- 3., Vállalati szféra: hitelközvetítés, CSR kritériumok bevezetése
- 4., Szolgáltatók irányába: CSR beépítése a pályázatokba
- 5., Helyi szereplők: együttműködések az Akadémiákkal, szociális szférában jelenlévők képzése
- 6., Tudományos élet: kutatások támogatása és kutatói ösztöndíjak biztosítása
- 7., Intézmények: kultúra támogatása
- 8., Környezettudatosság

Források:

<http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/mecenat-partenariats/chaieres-de-recherche/banque-de-france/>

<http://www.citedeleconomie.fr/-Francais->

<http://www.lafinancepourtous.com/Qui-sommes-nous>

Rapport d'activité de la Banque de France (2014)

Németország

1. A Bundesbank képzési tevékenységének elemei

A Bundesbank kiterjedt képzési és oktatási tevékenységet folytat, amely változatos célközönséghez igazodik: a jegybank alkalmazottaihoz, egyetemistákhoz, az állampolgárokhoz, az általános és középiskolai tanulókhöz is. Ennek megfelelően képzési és oktatási tevékenysége három fő elemből áll.

1. Technikai Jegybanki Együttműködés

- Szemináriumok és workshopok szervezése jegybankárok számára a világ minden tájáról, egyéb szakmai együttműködés

2. Bundesbank felsőoktatási intézménye

- A szakmai utánpótlás biztosítása a Bundesbank és a pénzügyi felügyeleti feladatokat ellátó hatóság (BaFin) számára

3. Oktatási anyagok iskolák számára, egyéb tájékoztató tevékenység

- Tájékoztató anyagok biztosítása állampolgárok, általános és középiskolásoknak

1.1. Technikai Jegybanki Együttműködés

A jegybankközi tudományos kapcsolatok rövid története

1957-es megalapítása óta a Bundesbank folyamatosan együttműködik a jegybankokkal világszerte. A kooperáció célja olyan jegybanki folyamatok kialakítása, amelyek megfelelőek egy piacgazdaság számára, elősegíteni a monetáris reformokat és támogatni a gazdasági és pénzügyi stabilitást a partnerállamokban. **Három fő csoportra** lehet osztani a Bundesbank kooperatív projektjeit:

- **szakértők küldése az érintett országokba**, hogy elősegítsenek egy projekt megvalósulását
- **tanulmányi látogatások szervezése** a Bundesbankba, hogy a szakértőkkel házon belül lehessen egyeztetni, akár külön szakterületenként
- **kurzusok szervezése** Németországban és külföldön

A fenti tevékenységeket 2005 óta a frankfurti központtal működő **Technikai Jegybanki Együttműködés Központja** szervezi, melynek célja egy nemzetközi hálózat kialakítása és egy platform teremtése, ahol a világ különböző részeiről érkező bankárok megoszthatják gondolataikat,

véleményeiket és tanulhatnak egymástól. Ebben az elemzés keretében a **Bundesbank németországi képzéseire** összpontosítottunk.

A kurzusok csoportosítása

A Bundesbank nemzetközi kurzusait **négy különböző kategóriába** lehet sorolni. A kiadvány angol nyelvű, így nem fordítottuk le az egyes kategóriákat sem a témakörök eredeti címét, ezzel elkerülve az estelegesen fontos információk elvesztését. Amint az az alábbiakban is látható, a Bundesbank szervez szemináriumokat, workshopokat, szakértői panelbeszélgetéseket, és ad-hoc szakértői panelbeszélgetéseket.

A Bundesbank által szervezett kurzusok

Seminars

Seminars focus on the core aspects of central banking with the aim of examining basic central banking issues and answering more detailed questions which may arise, providing participants with a basis for discussion and an opportunity to exchange views and ideas. The lectures, which are mainly held by experts from the Deutsche Bundesbank and external specialists on request, are supplemented by discussion contributions and short presentations given by participants.

Target group: The seminars are primarily directed at newcomers. However, they also give more experienced employees the opportunity to update and broaden their knowledge and exchange thoughts with peer.

Workshops

The aim of the workshops is to facilitate an in-depth analysis of specific subject areas related to central banking. They are designed to enable participants to exchange their views with participants from other central banks, allowing them to experience new opinions and ideas. The workshops involve a considerable amount of active participation, such as presentations, working groups and discussions, as well as lectures held by Deutsche Bundesbank specialists and external experts.

Target group: The workshops are targeted at employees with relevant expertise and experience in the specific field and are designed to give them an opportunity to deepen and expand their knowledge

Expert panels

Strategy The purpose of expert panels is for central bank employees to share experience and knowledge about very specific topics. Experts are requested to submit a paper or a presentation in advance to be presented during the expert panel. Experts are expected to actively contribute to the discussions.

Target group: Expert panels are aimed exclusively at employees with a wealth of experience and an extensive and detailed knowledge of the respective subject area. While the individual topics have already been set, the needs of specific groups of participants can also be taken into consideration.

Ad-hoc expert panels

In addition, the Deutsche Bundesbank's Centre for Technical Central Bank Cooperation organise ad-hoc expert panels on topics of special interest that arise during the course of the year. These ad-hoc expert panels will be announced on our website and organised in the same way as our regular expert panels.

A Bundesbank szerint a nemzetközi jegybanki képzések logikus választ jelentenek a világpolitikai folyamatokra. A fő hangsúlyt arra helyezték, hogy elkerüljenek még egy újabb gazdasági válságot. Ennek a legjobb módja, ha világszerte szorosabban együttműködnek a jegybankoknak. Nagyon fontos, hogy nem csak a klasszikus fejlett gazdaságokra figyel Németország. A kezdetektől a fontos szerepet játszottak az elmaradottabb térségek, majd a rendszerváltás után a mi régióink is kulcsszerepet kapott a stratégiájukban.

A fő érv a kurzusok mellett, hogy a jegybankárok világszerte folyamatosan változó környezetben kénytelenek dolgozni manapság, így számukra nagyon fontos, hogy megoszthassák egymással tapasztalataikat. Ezek a kurzusok egyedülálló lehetőséget biztosítanak a jegybankok munkatársainak, hogy meghallgathassák az előadók gondolatait, és saját véleményüket pedig a világ más tájairól érkező kollégáikkal oszthassák meg és egyben fontos kapcsolatokat építsenek ki.

A növekvő jelentkezőszám és a számtalan pozitív visszajelzés arra sarkallja a Bundesbankot, hogy folyamatosan fejlessze és bővítse az oktatási palettáját

A továbbiakban röviden bemutatjuk az idén szervezett kurzusokat az alábbi témakörökben:

- monetáris politika
- pénzügyi felügyelet
- pénzügyi és makroprudenciális stabilitás
- készpénzes és készpénz nélküli fizetési rendszerek
- jó kormányzás
- statisztika, modellezés és előrejelzés

Minden rendezvényről részletes tájékoztatást lehet nyerni az elemzésünk mellé csatolt Bundesbank dokumentumból.⁵⁶

1. Monetary policy

Foreign reserve management Workshop	23 – 27 February 2015 deadline for application: 08 January 2015)
Monetary policy and the financial system Workshop	13 – 24 April 2015 (deadline for application: 26 February 2015)
Implementing monetary policy Workshop	I. 18 – 22 May 2015 (deadline for application: 01 April 2015) II. 21 – 25 September 2015 (deadline for application: 06 August 2015)
Central bank transparency and monetary policy communication Expert panel	14 – 16 July 2015 (deadline for application: 28 May 2015)

2. Banking Supervision

Banking supervision under the Basel framework – basic Seminar	12 – 16 January 2015 (deadline for application: 27 November 2014)
---	---

⁵⁶ A kurzusok részletes listája az alábbi honlapon is elérhető:

http://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Bundesbank/Technical_Central_Bank_Cooperation/International_courses/international_courses.html

Stress testing Expert panel	20 – 22 January 2015 (deadline for application: 04 December 2014)
On-site banking supervision Seminar	02 – 06 February 2015 (deadline for application: 17 December 2014)
Towards a European Banking Union: the Single Supervisory Mechanism for Banks Seminar	Seminar 09 – 13 February 2015 (deadline for application: 17 December 2014)
Banking supervision under the Basel framework – advanced	22 Seminar 23 – 27 March 2015 (deadline for application: 05 February 2015)

3. Financial stability and macroprudential policy

Financial stability, systemic risk and macroprudential policy Workshop	I. 04 – 08 May 2015 (deadline for application: 19 March 2015) II. 06 – 10 July 2015 (deadline for application: 21 May 2015)
Restructuring and resolution of financial institutions Expert panel	27 – 29 May 2015 (deadline for application: 09 April 2015)
Financial stability, systemic risk and macroprudential policy seminar	22 – 26 June 2015 (deadline for application: 07 May 2015)

4. Cash and cashless payments

Current challenges for cash management Expert panel	26 – 29 January 2015 (deadline for application: 11 December 2014)
Cash management and combating counterfeit money Seminar	09 – 13 March 2015 (deadline for application: 22 January 2015)
Combating counterfeit money by the National Analysis Centre Expert panel	13 – 15 October 2015 (deadline for application: 27 August 2015)
Payment and securities settlement systems Seminar	I. 19 – 23 October 2015 (deadline for application: 03 September 2015) II. 07 – 11 December 2015 (deadline for application: 22 October 2015)
Combating money laundering workshop	02 – 06 November 2015 (deadline for application: 17 September 2015)

5. Good governance

Public procurement Expert panel	16 – 18 February 2015 (deadline for application: 04 January 2015)
IT auditing Expert panel	14 – 16 April 2015 (deadline for application: 26 February 2015)
Internal auditing Seminar	08 – 12 June 2015 (deadline for application: 23 April 2015)
Human resources management Workshop	07 – 11 September 2015 (deadline for application: 23 July 2015)
IFRS Expert panel	15 – 17 September 2015 (deadline for application: 30 July 2015)

Central bank governance Seminar	16 – 20 November 2015 (deadline for application: 01 October 2015)
Controlling at central banks Seminar	30 November – 04 December 2015 (deadline for application: 15 October 2015)

6. Statistics, modelling and forecasting

Modelling and forecasting Expert panel	17 – 19 March 2015 (deadline for application: 29 January 2015)
Price and volume indices in official statistics – theory and practice Workshop	20 – 24 July 2015 (deadline for application: 04 June 2015)
X-13ARIMA-SEATS – seasonal adjustment of economic data Workshop	05 – 09 October 2015 (deadline for application: 20 August 2015)

Hasznos információk:

- Az előadások teljes idejére **szállást biztosít** a Bundesbank a résztvevőknek (ezekben csak a résztvevők lakhatnak, kísérő nem mehet velük)
- A **részvétel díjmentes**
- **Reggelit és vacsorát biztosítanak** a résztvevőknek
- A különböző programok díját is állják (kirándulások...)
- A résztvevőknek **kell állniuk az utazás költségeit**
- A **kurzusok nyelve angol**, nem biztosítanak tolmácsot
- **A helyszín** az esetek döntő többségében a **Bundesbank székháza**
- Nincs dress code, csak ajánlás: business casual az előadások alatt, casual a külön programokon
- Az esemény előtt négy héttel igazolják vissza a sikeres pályázatot
- 15-25 résztvevővel indulnak a kurzusok, **főszabályként országonként egy résztvevővel**. Ettől kevés jelentkező és kiváló jelentkezési dokumentumok esetén el lehet térni.
- **Ezen a weboldalon kell regisztrálni** a résztvevőket: www.bundesbank.de/courseregistration
- A résztvevőket a pályázati anyaguk alapján választják ki. Minden esetben az **alábbi kérdésekre kell válaszolni**:
 - *Please give a short description of your main tasks and responsibilities in your present position and explain how your work relates to the subject of the course. (max. 400 characters)*
 - *Have you recently been working on any projects related to the subject of the course? (max. 400 characters)*
 - *Are there any specific problems or issues that you are especially interested in and would particularly like to discuss during the course? (max. 400 characters)*
 - *Have you attended any other courses on a similar topic? If so, please list the exact topic(s), institution(s) and date(s). (max. 400 characters)*
 - *What positive effects do you expect this course to have on your work? (max. 400 characters)*
 - *Short CV (max. 1000 characters)*

1.2. A Bundesbank főiskolájának tevékenysége

A Bundesbank oktatási tevékenységének egyik alappillérét jelenti a jegybank által működtetett főiskola (Hochschule der Deutschen Bundesbank)⁵⁷, amely 1980 óta képezi a fiatal szakembereket a hachenburgi kastélyban a jegybank és a pénzügyi felügyeleti hatóság (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) számára. A főiskola egy államilag elismert magánfőiskolaként működik, amely a Bundesbank egyik, külön jogi személyiséggel nem rendelkező és nem önálló intézménye. Az elmúlt tanévben a főiskolának 628 hallgatója volt.

A főiskola duális bachelor szintű képzést nyújt központi banki tanulmányok témában. A képzés 22 hónapos elméleti és összességében 12 hónapos gyakorlati részből áll, így összesen három évet tesz ki. A képzés gyakorlatorientált, az elméleti oktatást követően gyakorlati problémák és esettanulmányok során mélyíti el a megszerzett tudást, valamint több ízben gyakorlatot is eltöltenek a hallgatók a Bundesbankban. A bachelor diplomamunka leadását követően külföldi partnerintézményekben is van lehetőség az utolsó 4 hónapos gyakorlati modul eltöltésére. A képzés során a hallgatók kapnak juttatást, amely megközelítőleg 1100 euró havonta (a banki szakügyintéző képesítéssel rendelkezőknek 1250 euró). A jelentkezés feltétele a német állampolgárság.

A Bundesbank gyakorlatának megfelelően a főiskola nemzetközi tevékenysége is kiterjedt az alábbi három tevékenység mentén:

- Lehetőséget biztosít arra, hogy a gyakorlati időszakot a hallgatók más partnerintézményeknél, külföldi jegybankoknál töltsék (többek között Dánia, Írország, Olaszország, Lettország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Csehország, Spanyolország, Ciprus).
- A Technikai Jegybanki Együttműködés (Technischen Zentralbankkooperation - TZK) keretein belül kölcsönös cserelehetőséget biztosít a főiskola tanárainak és diákjainak külföldi jegybankok oktatási intézményeinél:
 - Banking University of the National Bank of Ukraine, Kijev
 - Moskow Banking School of the Bank of Russia, Moszkva
 - PBC School of Finance, Tsinghua University, Peking
 - Polessky State University, Pinszk
 - Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine, SzumiA fentiekén kívül a főiskola oktatói más egyéb országok konferenciáin, szemináriumain is részt vesznek.
- A főiskola magas rangú vendégelőadókat fogad a világ fontos jegybankjaitól, kiemelkedő kanadai és amerikai egyetemekről.

⁵⁷ honlap: http://www.hochschule-bundesbank.de/hochschule/Navigation/DE/Home/home_node.html

1.3. Oktatási anyagok iskolák számára, egyéb tájékoztató tevékenység

A Bundesbank közgazdasági képzéseket és képzési anyagokat is kínál⁵⁸. Oktatási rendszerét úgy alakította ki, hogy előadásai és kurzusai során átfogó képet adjon a pénzügyi rendszert, az árfolyam stabilitást és a központi banki feladatait érintő legfontosabb témákban. Elsődleges célja, hogy megismertesse feladatait, eszköztárát és működését a főként fiatalokból álló, érdeklődő közgazdászokkal, polgárokkal

A képzési rendszert két részre bonthatjuk:

- általános szintű tájékoztató jellegű oktatás, amelyet általános és középiskolások
- a felsőbb szintű, BSc oktatási rendszer, ahol egy specifikus jegybanki oktatás folyik

A Bundesbank honlapján elérhető számos, különböző szinteknek (alsó tagozat, felső tagozat) megfelelő oktatási anyag. A tananyagok ingyen letölthetők, a Pénz és Pénzpolitika című tankönyv pedig meg is rendelhető. Ezeken felül elérhető továbbá bővebb ismeretanyag is, melyeket a bank által rendezett előadásokon sajátíthatnak el az érdeklődők. Jelenleg három témakörben indítottak kurzusokat: a Bundesbank, az euró és a SEPA

A honlap különböző linkjein keresztül az érdeklődők elérhetnek inflációs kalkulátort, az inflációt magyarázó kis összeállítást illetve animációs kisfilmek segítségével megismerhetik a nemzeti bank készpénzteremtési folyamatát és az árstabilitást. Ezek után próbára tehetik megszerzett tudásukat interaktív kvízek segítségével. Ezek az anyagok főként az általános és középiskolás valamint a szakképzésben résztvevő tanulókat célozzák. A Bundesbank fontosnak tartja, hogy a lakosságot minél szélesebb körben tájékoztassa. Erre kitűnő példa a német jegybankelnök 2014. december 10-i előadása a Bundesbank székházában, ahol interaktív beszélgetést folytatott főiskolás tanulókkal. Másik jó példa a március 25-26-án tartott konferencia, ahol a Jens Wiedmann, a Bundesbank elnöke közel 30 tanárnak mutatta be a Bundesbank dolgozói által működtetett workshopot és interaktív beszélgetést folytatott a meghívottakkal. Elmondása szerint a Bundesbank célja, hogy „olyan célcsoporttal tartsa a kapcsolatot, akik tisztában vannak az alapvető gazdasági kérdésekkel és fogalmakkal, különösen, ami a központi irányítást érinti”, más szóval szorgalmazza az alapvető központi banki tevékenység bővebb ismereteinek elsajátítását fiatalabb körökben is.

A Bundesbank mobilalkalmazása⁵⁹

Bemutatta a Bundesbank az első önálló alkalmazását, melynek segítségével az érdeklődők gyorsan és hatékonyan tudnak tájékozódni az aktuális témákról. Rendkívül felhasználóbarát a program, mindenki saját érdeklődése szerint állíthatja össze a személyes kezdőlapját a rendezvények időpontjából, interjúkból, hivatalos állásfoglalásokból vagy a publikációkból.

A program támogatja, hogy a telefon szinkronizálja a saját naptárát a program esemény naptárával, valamint a megjelenő publikációk dátumát is be lehet vezetni igény esetén a saját naptárunkba.

⁵⁸ http://www.bundesbank.de/Navigation/DE/Service/Schule_und_Bildung/schule_und_bildung.html

⁵⁹ http://www.bundesbank.de/Redaktion/DE/Themen/2015/2015_03_30_neue_app.html?startpageId=Startseite-DE&startpageAreald=Teaserbereich&startpageLinkName=2015_03_30_neue_app+333150

A program tartalmaz még egy bankjegyfelismerő funkciót is. Az eszköz beépített kamerája segítségével felismeri a bankjegyet, majd segítséget nyújt a felhasználónak abban, hogyan tudja megállapítani, hogy valóban egy eredeti fizetőeszközzel van-e dolga. Ahogy a Bundesbank kommunikációs vezetője Michael Best elmondta, ezzel az újítással sikerült egy új kommunikációs csatornát nyitnia a banknak az érdeklődők felé.

Olaszország

1. Technikai jegybanki együttműködés

A Banca d'Italia (Bankitalia), a kilencvenes évek elejétől fogva foglalkozik képzések szervezésével és tanácsadással a feltörekvő országokban működő, hasonló intézmények számára, ezzel hozzájárulva az intézményi kapacitás megerősítéséhez, ezáltal támogatva a nemzetközi pénzügyi stabilitást.

A kedvezményezett intézmények közé tartoznak elsősorban az Európai Unió olyan tagállamainak jegybankjai, amelyek még nem vezették be az eurót; a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok jegybankjai; a mediterrán térség országainak intézményei; a kelet-európai és a Kaukázusi államok intézményei, Kína és más feltörekvő gazdaságok.

A képzések/együttműködések témái a jegybank intézményi funkciói köré csoportosulnak: a fizetési rendszerek és a cash management, gazdasági kutatás és a statisztika, bankfelügyelet, pénzforgalom lebonyolításának szabályozása, valamint néhány támogató tevékenység: információ technológia, a belső ellenőrzés. A képzéseket/együttműködéseket a Bankitalia magasan képzett személyzete vezeti, akik hosszú távú tapasztalattal rendelkeznek, és a képzés ötvözi az elméleti és alkalmazott szempontokat. Annak érdekében, hogy a képzéseken résztvevő jegybankárok különböző nézőpontokat ismerhessenek meg, az olasz jegybank külsős szakértőket is gyakran meghív: más központi bankok, nemzetközi szervezetek és az olasz hatóságok munkatársait.

A Bankitalia technikai együttműködései három kategóriába sorolhatóak:

1.1 Nemzetközi szemináriumok és workshopok

1.2 Többoldalú kapacitásbővítési kezdeményezések

1.3 Kétoldalú programok

1.1. Nemzetközi szemináriumok és workshopok

A Bankitalia rendszeres szemináriumokat és workshopokat szervez, amelyek nyitottak a feltörekvő országok központi bankjai és pénzügyi hatóságai számára. Ezek a kezdeményezések kiváló lehetőséget nyújtanak arra, hogy a tudás, az ötletek és a tapasztalatok megosztásán keresztül szorosabbra fűződjenek az országok közötti kapcsolatok.

Az ilyen képzések témái évente kerülnek kiválasztásra, a jelentőségük és időszerűségük alapján, figyelembe véve a kedvezményezett intézmények érdeklődését és sajátos igényeit, valamint a nemzetközi koordinációs központok által meghatározott irányokat.

Tudnivalók a képzésekről:

- a részvétel meghívásos alapú és nem kerül pénzbe
- egyes esetekben a szervező állja a szállás költségeit is
- az utazási költségeket a kedvezményezett ország viseli, a helyszín Róma
- a résztvevők száma általában korlátozott, maximum 25 fő a szemináriumoknál és 15 fő a workshopok esetében
- a munkanyelv az angol
- a szemináriumok általában 3 naposak, a workshopok pedig 2 naposak

A 2015-ben megszervezésre kerülő szemináriumok és workshopok

15-17 April 2015	Seminar on “Information Systems Auditing in a Central Bank: Practical Experience and New Challenges”
9-11 June 2015	Seminar on “Balance of Payments Data Production According to BPM6: the Bank of Italy’s Experience”
2-3 July 2015	Workshop on “Banca d’Italia’s Experience in Managing Operational Risks”
24-25 September 2015 date t.b.d.	Workshop on “Macroprudential Analysis and Supervision”
21-23 October 2015	Seminar on “The Quality of Banknote Circulation and the Bank of Italy’s Monitoring Activity on Professional Cash Handlers”
18-20 November 2015	Seminar on “Innovation, Retail Payment Instruments and Systems: Market Developments, Regulatory Initiatives and Effects on Oversight”
10-11 December 2015	Workshop on “Macroeconomic Modelling and Forecasting”

1.2 Többoldalú kapacitásbővítési kezdeményezések

A Banca d’Italia számos olyan többoldalú kapacitásbővítési kezdeményezésben vesz részt, amelyeket az EU finanszíroz, ilyenek például a Twinning programok, az Európai Központi Bank által koordinált oktatási programok, és más nemzetközi szervezetek, mint például a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank által támogatott kezdeményezések.

A Twinning programok keretében az Európai Unió országok központi bankjai és pénzügyi hatóságai irányítják a tagjelölt országok együttműködését az EU-ban. Céljuk, hogy elősegítsék az alkalmazkodás folyamatát, a közös vívmányok átvételét, és az európai szabványok alkalmazását ezekben az országokban.

Az első Twinning programok kedvezményezettjei Bulgária, Lengyelország, Románia, Csehország és Törökország voltak. A Banca d’Italia projektvezető szerepet vállalt az Albán Jegybank Twinning programjában.

A Bankitalia rendszeresen részt vesz az eurórendszer programjaiban. Dolgozott még az egyiptomi és az orosz központi bank javára is, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok központi bankjainak javára.

1.3 Kétoldalú programok

A Banca d’Italia mindent megtesz annak érdekében, hogy eleget tegyen azoknak a felkéréseknek, amelyek más országok központi bankjaitól és a pénzügyi hatóságaitól érkeznek információ- vagy tanulmányutakra, valamint technikai együttműködésre vonatkozóan.

Kapcsolatfelvétel: bdj.cooperation@bancaditalia.it

2. Oktatási és tájékoztató anyagok a lakosság számára

A Banca d'Italia közgazdasági témájú képzési anyagokat kínál a lakosság számára. Ezek az anyagok jórészt az olasz jegybank honlapján keresztül elérhetőek, de a Bankitalia rendelkezik YouTube csatornával is. Ezek az anyagok letölthetőek pdf formátumban, iPad/iBook formátumban, melyek videó-sorozatokon keresztül mutatják be az alapvető közgazdasági fogalmakat, a pénzügyi rendszert, az árfolyam stabilitást és a központi bank feladatait érintő legfontosabb témákat.

2.1 Nyomtatott anyagok

LE GUIDE - ÚTMUTATÓK

Ezek az egyszerű és közérthető nyelven megfogalmazott útmutató füzetek azt a célt szolgálják, hogy az állampolgárok megértsék az alapvető pénzügyi fogalmakat, és megfelelő információk birtokában dönthessenek az egyes pénzügyi szolgáltatások igénybe vételéről, valamint tájékozottak legyenek a különböző, a piacon rendelkezésre álló ajánlatokról.

A témák között megtalálhatók folyószámlával kapcsolatos tudnivalók, lakáshitel igénylés, fogyasztói hiteligenyítés, stb.

[Link az útmutatókhoz](#)

QUADERNI - FÜZETEK

A Bankitalia és az Oktatási Minisztérium 2007 óta közösen működtet egy közgazdasági témájú oktatási programot az általános és középiskolás diákok részére. Ennek a programnak a tananyagát 2012 óta füzetek formájában adja ki az olasz jegybank. A füzetek nyelve egyszerű, a szöveg és grafika figyelembe veszi azt az igényt, hogy a tartalom gyerekeknek szól. Ezek a füzetek bemutatják a pénzt, mint fizetőeszközt, az eurórendszert, a nem készpénz alapú fizető eszközöket, stb.

[Link a füzetekhez pdf-ben](#)

[Link a Banca d'Italia Youtube csatornájára, ahol hangoskönyv formájában is megtalálhatóak](#)

2.2 A RAI közreműködésével készített videós anyagok

MoneyMan Sorozat

Ezt a negyedóra hosszú, 9 részből álló videó sorozatot a RAI Educational, az olasz állami televízió egyik csatornája a Banca d'Italiával közösen, a fiatalok számára szóló oktatási program részeként valósította meg 2013-ban és 2014-ben. A videók célja, hogy a középiskola első és második osztályos tanulói megismerkedjenek a közgazdaságtani alapfogalmakkal, a pénzzel és más fizetőeszközökkel.

[Link a MoneyMan sorozat részeihez](#)

Money 2.0 Sorozat

"Money 2.0 – a pénz a weben" című, hét epizódból álló sorozat célja, hogy feltárja a pénzügyi oktatáshoz kapcsolódó kérdéseket, különös figyelmet fordítva a konkrét helyzetekben a pénzfelhasználás módjára, és egyéb pénzügyi eszközökre, gyakorlatias példákkal szemléltetve az egyes témákat, például az egyik videó lépésről lépésre mutatja be, hogy hogyan működik az online banking.

[Link a Money 2.0 sorozat részeihez](#)

2.3 A Banca d'Italia online jelenléte

Honlap www.bancaditalia.it

Az olasz jegybank nagyon részletes és jól kidolgozott honlappal rendelkezik, amely hatékony és kiemelkedően fontos platformja a lakossággal és a szakmával való kommunikációnak.

[Link a lakosság számára készült tájékoztató anyagok listájához](#)

YouTube csatorna ([link](#))

Az olasz jegybank szépen kialakított és folyamatosan friss tartalommal feltöltött csatornával rendelkezik a YouTube videó megosztó oldalon. Megtalálhatóak itt oktatási anyagok, például a [pénzgyártásról szóló videó](#), valamint a Bankitalia kormányzójának, [Ignazio Visconak a nyilvános beszédei](#) is.

Twitter jelenlét ([link](#))

Az olasz jegybank 2012 óta rendelkezik saját twitter accounttal és folyamatosan friss tartalmakat publikálnak ezen a csatornán is a bankhoz kötődő eseményekről és hírekről.

3. Oktatási intézményekkel való együttműködés

3.1 Általános és középiskolai pénzügyi képzési program

Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy az iskola kiemelt lehetőséget nyújt arra, hogy a pénzügyi és közgazdasági ismereteket és készségeket fejlesszük a lakosság körében. Ezért a pénzügyi oktatás az iskolai oktatási keretek között kulcsszerepet játszik, mert egyrészt lehetővé teszi, hogy elérje a lakosság nagy részét, társadalmi státusztól függetlenül; másrészt, megkönnyíti a „holnap fogyasztóinak” a megközelítését a pénzügyi kérdésekhez, még mielőtt eljön az életükben az az időszak, hogy olyan döntéseket hozzanak, amelyek befolyásolják a gazdasági jólétet.

Ezért 2007-ben az Olasz Oktatási Minisztérium és a Banca d'Italia létrehozta egy projektet, amelyet az Állami Egyetemi és Kutatási (MIUR) Központtal közösen valósítottak meg. A projekt célja a gazdasági és pénzügyi képzés elindítása volt az iskolákban, először egy pilot keretében. A kezdeményezés célja az volt, hogy bemutassa a pénzügyi oktatás szerepét közvetlenül az iskolai tantervekben, ezáltal elősegítse azt a fejlesztési programot, amely a fiatalabb generáció pénzügyi képességeire irányul, hogy a jövőben, mint állampolgárok megfelelő döntéseket hozhassanak gazdasági és pénzügyi területen.

A **Pénzügyi Oktatás projekt** egy moduláris képzési program az iskolákban, mely lehetőleg a „köztes” osztályokat célozza meg, mind az általános, mind a középiskolákban és nem a végzős évfolyamokat.

Az érintett témák a pénz/valuta és az eszközök, valamint a készpénz nélküli fizetés, az árstabilitás és a pénzügyi rendszer. A program pilot kiadásában, amelyre a 2008-2009-es tanévben került sor, mintegy 630 alapfokú és középfokú oktatási intézményben tanuló diák (32 különböző osztály) vett részt. A projekt hatékonyságát a 2011-12 tanévben részt vevő diákok körében egy „előtte”-„utána” teszt kitöltésével mérték, és az eredmények biztatóak voltak, hiszen a résztvevők pénzügyi ismeretei osztályról osztályra bővültek. A program sikeresnek bizonyult, így az évek során kiterjesztették, és a 2013-2014-es tanévben már több mint 40.000 diák (2000 osztály) vett részt a programban.

3.2 Felsőoktatási intézményekkel való együttműködés

A Banca d'Italianak nincs az általános és középiskolákhoz hasonló, átfogó felsőoktatási intézményekkel való együttműködési programja, de a jegybank szakértői gyakran szerepelnek vendég előadóként az olasz egyetemek közgazdasági karain, például a milánói SDA Bocconi-n vagy az Università Cattolica-n és a LUISS Egyetemen Rómában.

SADIBA KÉPZŐ KÖZPONT

A Bankitalia rendelkezik egy belső képzési központtal Perugia-ban, ez a **Scuola di Automazione per Dirigenti Bancari (SADiBa)**. A SADiBa-ban szervezik a jegybank saját alkalmazottjai részére a tanfolyamokat és képzéseket, valamint otthont ad találkozóknak, konferenciáknak és vitáknak a nemzeti és nemzetközi, gazdasági és pénzügyi kérdésekben.

A SADiBa nem rendelkezik publikus honlappal.

BANKITALIA ÖSZTÖNDÍJ PROGRAM

A Banca d'Italia minden évben három fajta ösztöndíjat (**Bonaldo Stringher** ösztöndíj, **Giorgio Mortara** ösztöndíj és **Donato Menichella** ösztöndíj) ítél oda azoknak a friss diplomásoknak, akik szeretnék tökéletesíteni a tudásukat az alábbi területeken:

- a politikai gazdaságtan és gazdaságpolitika területén
- a matematika, statisztika és ökonometria módszerek terén, melynek célja elsősorban az elemzés az intézmények, a piacok és a pénzügyi eszközök és szabályozása
- összefüggések a gazdasági növekedés és a jogrend között, valamint a szabályozások hatása a vállalkozásokra

A pályázat feltételei: mester vagy felsőfokú diploma, amelyet maximum pontszámmal (110/110) szereztek meg az egyetemen, valamint több, különböző idegen nyelvtudás közép/felsőfokú szinten.

Az olasz jegybank célja ezekkel az ösztöndíjakkal, hogy támogassa az ígéretes friss diplomásokat, akiket komolyan érdekel a kutatási tevékenység a fent felsorolt területeken.

Az ösztöndíjakat minden évben nyáron írják ki és a pályázatok benyújtásának határideje október. Az ösztöndíjak nyertesét decemberben hirdetik ki.

CIDE

Az **University Centre for Econometrics (Cide)** 2013 óta itt a SADiBaban tartja a tudományos tevékenységének egy részét.

A 2015-ben megszervezésre kerülő CIDE képzések

June 29th – July 3rd, 2015 Perugia	<u>Summer School: “Big Data” and High-Dimensional Econometric Models</u>
August 31 – September 4, 2015	<u>Time-Series Replication Workshop</u>
September 7 – 11, 2015	<u>Bayesian methods in Economics and Finance</u>

ASSBB – BANKÁRKÉPZŐ EGYESÜLET

Olaszországban létezik még az „ASSOCIAZIONE PER LO SVILUPPO DEGLI STUDI DI BANCA E BORSA” (**ASSBB**), amely az Università Cattolica római egyetem keretein belül működik, és ez az egyesület felel a bankárok és tőzsdén dolgozó közgazdászok továbbképzéséért.

Az ASSBB, a Banki és Tőzsdéi Tanulmányok Egyesülete 1973-ban alakult non-profit szervezetként, és azért hozták létre a bankok és a pénzügyi közvetítők vezetői, hogy a Katolikus Egyetemmel közösen dolgozzanak ki egy oktatási programot a gazdasági karon azzal a céllal, hogy elősegítsék a bankárok képzését és szakmai fejlődését.

Az ASSBB kutatási és képzési tevékenységet folytat. Szponzor szerepet vállal kutatási projekteknél, valamint az egyetemen belül segíti a banki és pénzügyi piacokkal kapcsolatos kutatási témákat és partnerségeket vállal, a tagvállalatok képviselői és az egyetemi kutatók gyakran vesznek részt közös munkacsoportokban.

A bankárok számára szóló különböző kezdeményezések és képzések mellett a szervezet lakossági szemináriumokat is szervez, ilyen például a Sadiba szeminárium, amely évente kerül megrendezésre a Banca d’Italia-val közösen, a perugiai központban.

4. Források és csatolmányok

- www.bancaditalia.it
- www.wikipedia.it
- http://virgo.unive.it/cide/?page_id=1691

WWW.ASSBB.IT